

BRESTOV

obzor

nil

GLASILLO KOLEKTIVA

LETNIK IV

31. MAJA 1970

ŠTEVILKA 32

Pred novo analitično oceno delovnih mest

Na svoji 152. redni seji je Centralni delavski svet tudi sklenil, da je potrebno izdelati novo analitično oceno delovnih mest.

Vzroki, ki so narekovali tako odločitev, so bolj ali manj znani, vendar ne bo napak, če jih še enkrat omenimo.

Rekonstrukcija in modernizacija v vseh proizvodnih poslovnih enotah je povzročila, da so bila ukinjena nekatera delovna mesta in da so odprli nova delovna mesta. Poleg tega se je spremenilo delo na mnogih delovnih mestih, ki so pridobila ali izgubila dosedanje vrednosti po posameznih kriterijih analitične ocene. Prav v vseh tovarnah pa so se bistveno spremenili delovni pogoji.

Uvedba novih modernih sistemov za obvladovanje proizvodnje ruši dosedanje odnose med delovnimi mesti v proizvodnji in v strokovnih službah. To je kvalitativna sprememba, ki se odraža tudi pri vrednotenju delovnih mest.

Večanje proizvodnje in skladno s tem povečane zahteve za boljše obvladovanje vseh področij poslovanja ter novi sistemi, ki jih uvajamo, so nujno terjali spremembo organizacije vseh služb. S prilagoditvijo organizacije novim zahtevam so se tudi v strokovnih službah porušila razmerja na mnogih delovnih mestih, nekatera delovna mesta so bila ukinjena, druga pa so na novo odprli. Skratka, Brest je doživel preobrazbo na vseh ravneh poslovanja in je zato postalo nujno, da se napravi tudi nova analitična ocena delovnih mest.

Poglejmo torej, kaj čaka novo imenovano komisijo za organizacijo in vrednotenje dela, ki ima nalogo izdelati novo analitično oceno.

Komisija ima na voljo sprejeto metodologijo, ki natančno določa zahteve po vseh merilih. Spremeniti bo morala le absolutni razpon in krivuljo, ki določa razpon med posameznimi delovnimi mesti glede na predvideno zmanjšanje števila razredov.

Sprejeto je bila nova organizacija in izdelani opisi dela za vsa delovna mesta v podjetju. Postopek za analizo delovnih mest je precej dopolnjen, tako da zagotavlja širšo in kvalitetnejšo analizo delovnega mesta. Analize vseh delovnih mest bodo najbrž končane v maju, kar bo omogočilo ocenjevalno delo komisije. V vseh tovarnah so bile opravljene meritve delovnih pogojev (plin, pare, prah, ropot). Lahko torej zaključim z ugotovitvijo, da so vse priprave praktično končane in da bo komisija v začetku junija lahko pričela z delom.

Delo, ki ga mora opraviti komisija, je dokaj zamudno in zahtevno. V okviru vsake zahteve mora razvrstiti vsa delovna mesta po stopnjah in vsa tako razvrščena delovna mesta rangirati, da bi odkriti morebitne napake.

Ko bo to delo končano, bo potrebno organizirati široko javno razpravo, zbrati pripombe, pretehtati njihovo upravičenost in opraviti morebitne popravke. Ta-

ko pripravljena ocenitev bo potem ovrednotena s točkami in razvrščena v razrede. Pri tem bo morala komisija opraviti še eno dokaj zahtevno delo, in sicer grupiranje podobnih delovnih mest iz več tovarn v eno delovno mesto.

Cilji, ki jih želimo doseči z analitično oceno delovnih mest, so predvsem:

- pravilno točkovno ovrednotenje vseh delovnih mest v podjetju,

- določitev pogojev za zasedbo delovnih mest, ki bodo kasneje točno opredeljeni v aktu o sistematizaciji,

- ugotovitev delovnih mest, na katerih lahko opravljajo delo tudi delovni invalidi in ostali za delo manj zmožni člani kolektiva.

Ker so priprave že končane, bo komisija lahko končala z delom do javne razprave približno v treh mesecih, kar pomeni, da bomo novo analitično oceno delovnih mest lahko zaključili oktobra.

F. Mele

Proizvodni program Bresta, prikazan na razstavi na Bledu

Slovenija in dolgoročni razvoj

V zadnjem času smo s pomočjo različnih informacijskih sredstev spoznali različne ocene o pripravljeni študiji in osnutku izhodišč o dolgoročnem ekonomskem in političnem razvoju Slovenije. Da bi se o teh vprašanjih nekoliko nadrobneje pogovorili, je bil posvet predstavnikov občin Sežana, Ilirska Bistrica, Postojna in Cerknica. Na posvet sta prišla tudi član IS Slovenije tov. Štrukelj in predstavnik zakonodajno pravne komisije skupščine SRS tov. Česnik. Posvetovanje je bilo na Brestu. Tovariša iz Ljubljane sta prispevala nekaj osnovnih informacij o osnutku izhodišč za oblikovanje resolucije o dolgoročnem ekonomskem in političnem razvoju Slovenije. Osutek dolgoročnega razvoja ima naslednji namen:

- določiti položaj in objektivne možnosti Slovenije za njen prihodnji skladnejši gospodarski in družbeni razvoj v Jugoslaviji in v mednarodnih odnosih ter tako prispevati in vplivati na obli-

kovanje dolgoročnejske razvojne zamisli SFRJ,

- določiti dolgoročnejske cilje ekonomskega, socialnega in regionalnega razvoja,

- analizirati notranje in zunanje dejavnike, ki dolgoročno učinkujejo na bistvene točke razvoja,

- označiti silnice in metode ekonomskega in političnega razvoja in spreminjanja gospodarske in socialne ter regionalne strukture,

- določiti kvalitativni in kvantitativni učinek oziroma posledice razvoja in nakazati uporabo prihodnje bogatejše materialne osnove za reševanje sedanjih in prihodnjih pojavov v naši družbi,

- aktivirati razpoložljive proizvodne sile, vplivati na njihovo čim večjo izrabo, gibljivost in prilagodljivost vsestranskemu svetovnemu razvoju,

- analizirati razvoj družbeno-gospodarske strukture in vseh njenih sestavnih delov, ugotoviti organsko proizvodno-tehnološke

komplekse in nakazati njihove poglavitne nosilce,

- določiti posamezne naloge in opredeliti probleme glede na njihovo reševanje v različnih časovnih prerezi (1985, 1990, 2000) ter hkrati izluščiti osnovne elemente za srednjeročno in tekoče programiranje,

- preučiti sedanje in prihodnje teritorialno porazdelitev proizvodnih virov in uskladiti področno prostorsko sestavino z zahtevami urbanizacije v našem prostoru,

- ugotoviti temeljne elemente za določanje in za vodenje dolgoročne politike skladnega razvoja in za sprejemanje najboljših rešitev ter manjše tveganje pri dolgoročnih odločitvah.

Spričo obširnosti in kompleksnosti omenjenih vprašanj bo treba znanstveno preučevati tendence in gibanja njihove smeri, intenzivnosti in dosedanjega stanja.

REZULTATI, TENDENCE IN PROBLEMI DOSEDANJEGA RAZVOJA

Slovenija je po drugi vojni dosegla zelo dinamično in vsestransko rast. V letu 1931 je bilo kmečkega prebivalstva nad 60 %, v letu 1948 okoli 49 %, v letu 1968 pa le še 25 %.

Po vojni se je število zaposlenih potrojilo (v letu 1938 — 167 tisoč, v letu 1968 — 510 tisoč). Po letu 1948 smo na novo zaposlili 267 tisoč delavcev. Od vseh sedaj zaposlenih je 40 % žensk.

Družbeni proizvod na prebivalca se je v letih 1947 do 1968 povečal za več kot dva in pol krat.

S tem se je Slovenija in vsa Jugoslavija uvrstila na svetu med dežele z najhitrejšim razvojem. Družbeni proizvod na prebivalca je od okoli 300 dolarjev v letu 1938 narasel na nekaj čez 1000 dolarjev v letu 1968.

Kljub hitrejšemu razvoju in veliki razpršenosti obratov predelovalne industrije nekatera področja Slovenije ne morejo nuditi možnosti za doseganje ustreznih ravni osebnih in kolektivnih potreb.

V izobraževanju na nižji stopnji ima posebno neugodne posledice pojav, da blizu 36 % vpisanih ne dokonča osemletke. Zlasti občutno je pomanjkanje srednjih kadrov in njihova neustrezna struktura. V Sloveniji je na 100 tisoč prebivalcev le 928 študentov, kar je pod jugoslovanskim povprečjem (Srbija več kot 1200).

Sedaj smo dosegli spodnjo mejo vlaganj v osnovna sredstva. V letih 1948 do 1970 je bil povprečni letni delež investicij v družbenem proizvodnem 24,7 %, v obdobju štirih let pred reformo 30,3 %, v obdobju po reformi pa celo 22,7 odstotka. Pospešeni razvoj in premostitev tehničnega zaostanka bi zahtevala za daljše razdobje tudi ob večji učinkovitosti vlaganj nekoliko višji in trajni delež sredstev razširjene reprodukcije v družbenem proizvodnem.

POGLAVITNI TAKTIČNI CILJI DOGOROČNEGA RAZVOJA

Kompleksna taktična cilja sta: — razvoj samoupravnih socialističnih družbenih odnosov ob visoki stopnji duhovne kulture, (Nadaljevanje na 2. strani)

Iz vsebine:

GIBANJE GOSPODARSTVA OBČINE CERKNICA V LETU 1970 — DOBRO OBISKANI SEJMI IN RAZSTAVE — NOV ZAKON O GOSPODARJENJU Z GOZDOVI? — PROIZVODNJA V PRVIH ŠTIRIH MESECIH — PODELITEV PRIZNANJ OF — DRUGA KONFERENCA ZK — PETINDVAJSET LET POZNEJE — ČIGAVI SO NASADI?

Jože Lesar ponovno glavni direktor

V zadnji številki našega lista smo pod tem naslovom objavili informacijo o izvolitvi Jožeta Lesarja za glavnega direktorja Bresta. Iz objavljenega članka ni razviden precizen sklep o imenovanju glavnega direktorja. Da bi bili člani kolektiva natančno informirani o njegovi izvolitvi, objavljamo na željo tov. Lesarja pismo, ki ga je pred imenovanjem poslal Centralnemu delavskemu svetu, in sklep Centralnega delavskega sveta o izglasovanju zaupnice.

DELAVSKEMU SVETU INDUSTRIJE POHIŠTVA »BREST« CERKNICA

Podpisani Lesar Jože, na položaju glavnega direktorja Bresta, vam sporočam, da mi je potekel mandat na delovnem mestu glavnega direktorja dne 15. 2. 1970. Po določbah statuta v našem podjetju se reelekcija glavnega direktorja izvede z razpisom takrat, kadar je delovno mesto izpraznjeno, sicer pa delavski svet podjetja lahko z glasovanjem o zaupnici glavnemu direktorju podaljša mandatno dobo ponovno za 4 leta.

Osebnost ne reflektiram na to delovno mesto za nadaljnja 4 leta. Ker pa je podjetje trenutno v položaju velike preobnove (za 50 % povečana proizvodnja in problemi prodaje le tega; še nedokončane investicije v rekonstrukciji; kompleksna reorganizacija v podjetju z začetkom uvajanja modernih poslovnih sistemov; potreba po precejšnjih kadrovskih spremembah v strokovnih službah, skladno z organigramom, ki se bo začel izvajati aprila, itd.) mi privrženost k podjetju osebno narekuje, da izrazim delavskemu svetu podjetja pripravljenost, da še za nedoločen čas opravljam naloge delovnega mesta glavnega direktorja, dokler se ne obvladajo glavni izmed omenjenih odprtih problemov. Osebnost ocenjujem, da se da odprte probleme v glavnem rešiti še pred koncem tega leta.

Na podlagi zgoraj navedenega dajem delavskemu svetu podjetja dva predloga in sicer:

1. da sprejme mojo ostavko na položaj delovnega mesta in razpiše konkurz za novega glavnega direktorja ali
2. da mi z zaupnico odredi opravljanje del na tem delovnem

mestu za nedoločen čas, v smislu kakor sem že navedel v tem pismu.

Vzrok za mojo odločitev, da se ne potegujem za novo 4 letno mandatno dobo, je izključno v tem, ker to delovno mesto zasedam že 20 let, in dalje v tem, ker sem uverjen, da imamo v podjetju mlajši kader, ki bi poslovno in fizično lažje premagoval probleme tega delovnega mesta.

Ne glede na to, kako bo delavski svet podjetja odločil, izjavljam, da sem pripravljen še naprej aktivno sodelovati v Brestu, v kolikor bi to smatrali za koristno.

Lep pozdrav!

Cerknica, 25. 3. 1970

Jože Lesar

Centralni delavski svet je na svoji seji dne 20. 4. 1970 v zvezi s pismom tov. Jožeta Lesarja sprejel naslednji sklep:

Centralni delavski svet je z izglasovanjem zaupnice potrdil tov. Jožeta Lesarja za glavnega direktorja podjetja, da ostane še naprej na položaju glavnega direktorja, dokler se temu sam ne odreče.

Uredniški odbor

Gibanje gospodarstva občine Cerknica v letu 1970

Na zadnji seji občinske skupščine so analizirali tudi zaključne račune delovnih organizacij. Analizo za to razpravo je izdelala služba družbenega knjigovodstva. Iz nje lahko ugotovimo, da so bila gospodarska gibanja dokaj ugodna. Analiza je pomembnejša le v tem, da zajema podatke samo podjetniško, ne pa teritorialno. Obratov, ki imajo sedež podjetja izven občine, analiza ni zajela. To je precejšnja težava, ker nimamo celotnega pregleda nad gospodarstvom v občini. Skupščina je sklepala tudi o tem, da bi morala uprava občine pripraviti analizo celotnega gospodarstva. Težave pa so v tem, da gospodarske organizacije nočejo posredovati podatkov, nekatere pa tudi teh podatkov nimajo.

Zapisali smo že, da so bila splošna gibanja gospodarstva ugodna. Število zaposlenih se je povečalo za 7 % ali za 228 delavcev. Celotni dohodek (vzeto nominalno) se je povečal za 34 %, realno gledano (po stalnih cenah) pa se je celotni dohodek povečal za 24 %. Še bolj kot celotni dohodek se je povečal dohodek, in sicer kar za 40 %, od tega v gospodarstvu za 41 %, v negospodarstvu pa za 20 %.

Vse gospodarske organizacije so delale brez izgub. Tudi Kino Cerknica je kril izgubo 1703 N din, ki je bila prenesena iz leta 1968.

Delitev dohodka je potekala tako, da so se pogodbene obveznosti nesorazmerno bolj povečale,

zakonske obveznosti pa manj kot dohodek za razdelitev. Dohodek je gospodarstvo delilo v razmerju 3:1, kar pomeni, da so bile tri četrtine dohodka razdeljene na osebne dohodke, ena četrtina pa na sklade. Na zaposlenega je bilo izplačanih mesečno 1132 N din osebnega dohodka.

Iz podatkov lahko ugotovimo, da sta največji vzpon dosegla industrija in gradbeništvo, sledijo pa komunalno stanovanjska dejavnost, trgovina in gozdarstvo. Čeprav je trgovina dosegla viden vzpon (indeks 119), pa vseeno zaostaja za razvojem ostalega gospodarstva. Na osnovi podatkov lahko ugotovimo, da trgovina in gostinstvo ne zajemata niti 50 % denarne količine, ki je v obtoku. Torej je odtok gotovine iz občine zelo velik. To kaže, da so trgovine slabo založene s potrošniškim blagom, ki ga kupuje prebivalstvo s tega območja, denar pa odteka izven občine tudi zaradi prometnega davka. Trgovina bi se torej morala potruditi za boljše

in bogatejšo izbiro blaga, da bi ustvarila čim večji promet ter zadržala denarno količino na svojem območju. Tako bi se dotok sredstev za splošno porabo, ki se zbira iz prometnega davka, znatno povečal, kar bi pomagalo pri reševanju financiranja splošne porabe.

Vzporedno z naraščanjem bruto produkta je naraščalo tudi gibanje zalog. Le zaloge gotovih proizvodov so naraščale hitreje z indeksom 162. Že samo ta podatek nam pove, da velika konjunktura, ki je bila zadnji dve leti, upada. Tržišče se umirja in napor za plasma bodo vedno večji.

Ker je čedalje težje prodajati blago iz zalog gotovih izdelkov in so roki plačil čedalje daljši, je moč pričakovati, da bo gospodarstvo manj likvidno.

Nelikvidnost pa lahko pripelje do najrazličnejših težav. Zato morajo strokovne službe podjetij storiti vse, da bo teh zapletov ne bi prišlo.

T. Kebe

Slovenija in dolgoročni razvoj

(Nadaljevanje s 1. strani)

socialistične varnosti in sproščeni ustvarjalnosti delovnih ljudi na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja,

— največja mogoča rast gospodarstva v stabilnih razmerah gospodarjenja ob visoki stopnji zaposlitve aktivnega prebivalstva in razvojnih dejavnikov, visoki produktivnosti dela in življenjskega standarda ter vključitev v mednarodno delitev dela.

Do leta 1985 bomo dosegli okrog 3000 dolarjev družbenega proizvoda na prebivalca; upoštevajoč notranjo kupno moč dinarja bo poprečno letna stopnja rasti družbenega proizvoda okoli 7 do 8 %.

Poglavitna prizadevanja v razvoju gospodarstva bodo:

— osnova gospodarskega razvoja bo še vedno rast industrije, zlasti predelovalne, primerno razporejene z nastavitvijo na nosilca gospodarske rasti, vendar z večjo dinamiko intenziviranja, razvijanja optimalnih kapacitet vsestranskega povezovanja ter usmeritev na zunanja tržišča,

— pospešeni razvoj terciarnih dejavnosti, zlasti trgovine, transporta, servisnih dejavnosti in še posebej polnega izrabljanja komparativnih prednosti za razvoj domačega in tujega turizma. Trgovina ne bo samo samostojni de-

javnik gospodarskega širjenja, temveč tudi povezovanja naše relativno drobne industrijske in agrarne strukture ter njene modernizacije. Glede na naše razmere in z zavestnim usmerjanjem lahko dosleže tretjestopna dejavnost večji delež v socialnogospodarski strukturi kot v razvitih industrijskih državah.

— v tem obdobju bomo morali izpolniti vrzeli v infrastrukturi, zlasti, kar zadeva energetiko in cestno-prometno omrežje.

Z zgraditvijo infrastrukture moramo ustvariti učinkovitejšo povezavo slovenskega narodnostnega prostora in boljše pogoje za razvoj industrije, tretjestopne in drugih dejavnosti ter urbanizacije.

Doseženi bodo celovitejši odnosi med materialnim in nematerialnim področjem družbene reprodukcije. Z njihovim sodelovanjem bo zagotovljena družbena produktivnost dela, ki opredeljuje obseg in strukturo družbene nadstavbe.

Financiranje dolgoročnega razvoja bo temeljilo:

- na povečanju družbenega proizvoda,
- na spremembah v strukturi delitve družbenega proizvoda,
- na večjem deležu dohodkov prebivalstva v kolektivni in investicijski porabi in
- na večjem uvozu tujega kapitala.

POGOJI IN SMERI SOCIALNO EKONOMSKEGA RAZVOJA

Glede na demografska gibanja bo moralo število prebivalstva narasti do leta 1985 na 1,930,000, do leta 2000 pa na okoli 2,265.000. Poprečna stopnja zaposlovanja bo v naslednjih 15 letih predvidoma 2,5 % aktivnega prebivalstva letno.

Pri taki usmeritvi moramo računati s potrebo po približno 150 tisoč novih nekmetijskih delovnih mestih (v 30 letih 220.000 delovnih mest).

V naslednjih 15 letih se bo aktivno prebivalstvo v zasebnem kmetijstvu zmanjšalo na nekaj manj kot 100.000 oseb, ki bodo iskale zaposlitev zunaj kmetijstva. Delež kmečkega prebivalstva v skupnem prebivalstvu bo okrog 15 %.

Uvajanje nove tehnologije in tehnike in sploh učinkovitost družbeno-ekonomskega razvoja spreminja in zmanjšuje pomen in vlogo klasičnih proizvodnih dejavnikov in postaja odvisno predvsem od izobraževanja in strokovno usposobljenega prebivalstva. Dolgoročni program izobraževanja bomo morali zasnovati na naslednjih izhodiščih:

- zagotoviti mladim višjo raven splošne osnovne izobrazbe,
- zagotoviti materialne in druge pogoje za razširitev vseh vrst vzgojno-varnostnih dejavnikov,
- čim bolj zmanjšati osip v osnovnem šolstvu,
- zajeti v posebne šole vse otroke z duševnimi in telesnimi motnjami,
- omogočiti šolanje na drugi stopnji vsem, ki so sposobni in se želijo izobraževati,
- bistveno povečati število diplomantov na višji hin visokih šolah,
- razviti širok in učinkovit sistem dopolnilnega izobraževanja,
- premagati ovire materialnega pomena z ustrezno politiko štipendiranja in zagotavljanjem drugih pogojev šolanja.

Osnovni pouk naj bi se praviloma pričel že pri šestih letih, pri tem pa je treba računati na določeno pripravljalo dobo za šolanje, tako da bi lahko premaknili mejo visokošolskega študija in vstopanje na delo na človeška najplodnejša leta.

Omogočiti bi bilo treba, da bi gimnazije in srednje strokovne šole zajele okrog 70 % mladine od 15. do 19. leta starosti. Kvalitetni razvoj gospodarstva in družbe terja, da bo višje in visoko šolstvo zajelo 20 % mladine med 19. in 24. letom.

ŽIVLJENJSKA RAVEN

Skladno naraščanje osebne in kolektivne porabe in postopno zmanjševanje razlik z razvitimi evropskimi deželami bo mogoče

doseči ob visoki produktivnosti dela, učinkovitosti investicij in racionalni splošni porabi. Ob tem se z vso ostrino zastavlja vprašanje o najbolj ugodnih odnosih v delitvi družbenega proizvoda. Pričakujemo, da bo lahko ob 3000 dolarjih družbenega proizvoda na prebivalca znašal poprečni dohodek na prebivalca okrog 1700 dolarjev po sedanji kupni moči dinarja.

KOLEKTIVNA PORABA

Delež neto izdatkov kolektivne in splošne porabe SR Slovenije v družbenem proizvodu je okoli 20 %, kar komaj zadovoljivo pokriva potrebe družbenih dejavnosti nematerialnega območja. Z visoko stopnjo rasti družbenega proizvoda v naslednjem dolgoročnem obdobju bo več možnosti za boljše zadovoljevanje potreb na tem področju.

Zato bo potrebno:

— zgraditi osnovne cestne magistrale in modernizirati vse ceste drugega in tretjega reda: zgraditi nove ceste istega tipa, s katerimi bomo najbolj racionalno povečali, v nekaterih primerih pa sploh odprli relativno zaprta področja,

- modernizirati in elektrificirati železniško omrežje,
- razširiti in modernizirati PTT omrežja,
- investicijsko poseči v vodno gospodarstvo,
- graditi nove energetske vires: toplotno omrežje, hidroelektrarne in termoelektrarne.

Vse te in še nekatere druge naloge pomenijo za Slovenijo izredno finančno breme, vendar pa hkrati pogoj, brez katerega zamisljeni razvoj ni uresničljiv.

REGIONALNI RAZVOJ IN URBANIZACIJA

V zadnjih 25 letih povojnega obdobja smo pričali velikim spremembam v regionalnem in urbanističnem razvoju. To je bilo obdobje obsežne industrializacije, predvsem opuščanja kmetijstva. Opuščanje kmetijskih poklicev pa ni enakomerno zajelo vse Slovenije, temveč predvsem tiste njene predele, ki jih je pokrivala težnostna moč mestnih in industrijskih središč.

AKUMULIRANO BOGASTVO IN AKUMULACIJSKA SPOSOBNOST GOSPODARSTVA

Bistvena plat gospodarske rasti so večja sredstva za razširjeno reprodukcijo. Del družbenega proizvoda za skupne investicije je bil v povojnem obdobju relativno visok. Ne samo zaradi potrebe po hitri graditvi materialne osnove, temveč tudi zaradi nezadovoljive učinkovitosti vlaganj. Gibalna preučevanja navajajo na sklep, da bo moral biti v prihodnjem dolgoročnem obdobju delež skupnih investicij v družbenem proizvodu okrog 25 do 27 %. Tako bi povečali sedanjo relativno udeležbo investicij v družbenem proizvodu, dosegli pa bi več kot trikrat večji absolutni obseg. V zadnjih letih smo dajali za investicije okoli 220 dolarjev na prebivalca, v letu 1985 pa bi vlagali okoli 750 dolarjev na prebivalca.

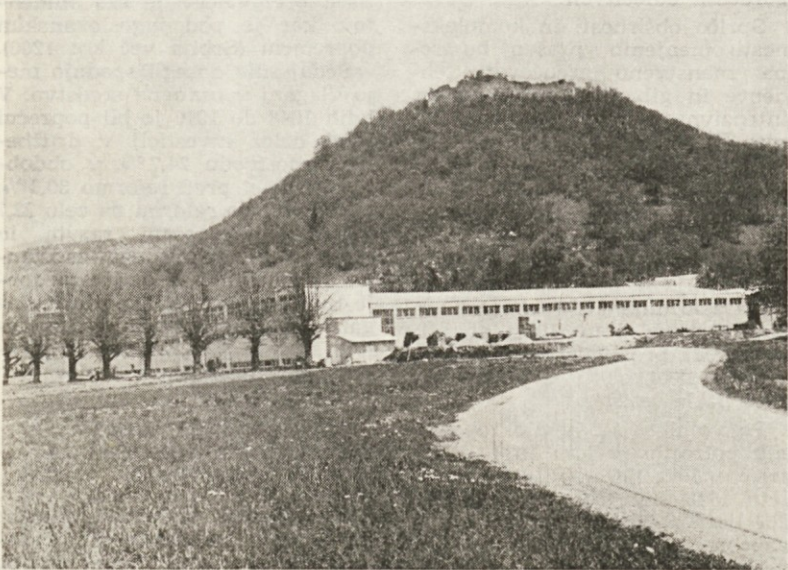
INFRASTRUKTURNI SISTEM

Že prve ugotovitve pri delu za osnutek so pokazale, da sedanje stopnje infrastrukture razvosti Slovenije omejujejo gospodarstvo na približno sedanji obseg. Očitno je, da je mogoče v daljšem obdobju zagotoviti trajni in dinamični gospodarski razvoj le z določeno razširitvijo sedanje infrastrukture.

Poglavitna značilnost našega regionalnega razvoja je relativno gosto, toda tehnično slabo komunikacijsko omrežje ter mnogosredišnji sistem urbanskih naselij, skopo odmerjeni aktivni gospodarski prostor in dokaj veliko nihanje gospodarskega in socialnega napredka v posameznih področjih.

Tako je Slovenija postala dežela majhnih naselij. Le 37 % prebivalstva živi v mestih.

(Konec na 3. strani)

Kovinoplastika v Ložu pri Starem trgu

Dobro obiskani sejmi in razstave

Trgovska podjetja neprestano iščejo nove oblike reklame, da bi povečala prodajo. Posebno letos so predvsem večja podjetja organizirala ali pa nameravajo organizirati številne razstave pohištva. Te razstave so v manjših krajih, kjer ni trgovin s pohištvom, pa tudi v večjih središčih kot so Ljubljana, Maribor, Zagreb in drugih. Da bi takšne akcije čimbolje uspele, običajno prodajajo blago s popustom od 5 do 10 %, različno za različne izdelke. Tako uspejo prodati večje količine pohištva.

Tudi naše podjetje je že sodelovalo na nekaterih razstavah predvsem v pomembnejših središčih. Pred kratkim so zaprli razstavo in prodajo pohištva na Bledu, ki jo je organiziralo trgovsko podjetje Murka z Lesc. Razstava je bila odprta od 30. aprila pa do 17. maja 1970 pod naslovom Zlati ključ. Na tej razstavi so bili zastopani izdelki predvsem treh najpomembnejših slovenskih proizvajalcev pohištva: Mebla, Marlesa in Bresta. Vsa tri podjetja so razstavljala izdelke, ki so dobili lani na različnih sejmih številna priznanja in nagrade. Vsi ti izdelki so že v prodaji.

Razstavo v Festivalni dvorani si je ogledalo mnogo domačih in tujih turistov, ki so obiskali Bled za prvomajske praznike. Predstavniki Murke so nam povedali, da so na sejmun prodali precej pohištva.

Podobna razstava je te dni tudi v Mariboru. Na njej sodelujejo vsa tri omenjena podjetja. Razstavo in prodajo pohištva je organiziralo trgovsko podjetje Jeklotehna — Merkur iz Maribora.

V načrtu je še več takih akcij. Med najpomembnejšimi lahko

omenimo razstavo cvetja v Mariboru, ki se začne v juniju. Na tej razstavi bo razstavljala poslovalnica Slovenijales iz Maribora. Prav tako bo v Kopru v začetku junija velika razstava pohištva, na kateri bo sodelovalo tudi naše podjetje.

Od razstav, posebno pa tistih v turističnih središčih, lahko pričakujemo ugodne rezultate, saj bodo te razstave obiskali številni turisti, ki bodo na dopustu v teh mestih.

T. Zele

SLOVENIJA IN DOLGOROČNI RAZVOJ

(Nadaljevanje z 2. strani)

V prihodnjem petnajstletnem obdobju bomo pospešili rast urbanističnih naselij. Pričakujemo, da bo stopnja urbaniziranosti narasla od sedanjih 37 % na 45 do 50 %. Urbanistična taktika se bo opirala na racionalno gospodarjenje z gradbenimi zemljišči, na elastične, urbanistične in področne načrte, na industrializacijo projektive gradbeništva in gradbene obrti ter na stanovanjsko in komunalno politiko, ki bo nastajala bolj iz ekonomskih odnosov.

To je le skromen izveček iz celotnega materiala o družbeno ekonomskem razvoju Slovenije. Napisal sem le tisto, za kar sem menil, da je najvažnejše in za kar se ljudje najbolj zanimajo.

V prihodnji številki pa bo govor o razvojnih smereh gospodarstva.

T. Kebe

Oskrba surovin v zastoju

Nenormalne snežne razmere v letošnjem marcu so marsikateri delovni organizaciji povzročile precejšnjo škodo. Največ težav je vreme povzročilo gozdnim gospodarskim organizacijam, kjer je proizvodnja v zaostanku za več kot dva meseca.

Ta razvoj so bolj ali manj občutila vsa lesno industrijska podjetja v Sloveniji in bližnji Hrvaški. Le malo žagarskih obratov je obratovalo nemoteno. V mnogih primerih je bilo treba zaradi onemogočene dobave surovin za določen čas prenehati z delom. Do tega je prišlo celo v podjetjih, kjer je gozdarstvo združeno z industrijo, kjer je oskrba žagarskih obratov vsekar lažja.

nici Stari trg za cel mesec dni, kljub temu, da smo imeli dokaj zadovoljive prehodne zaloge konec preteklega leta.

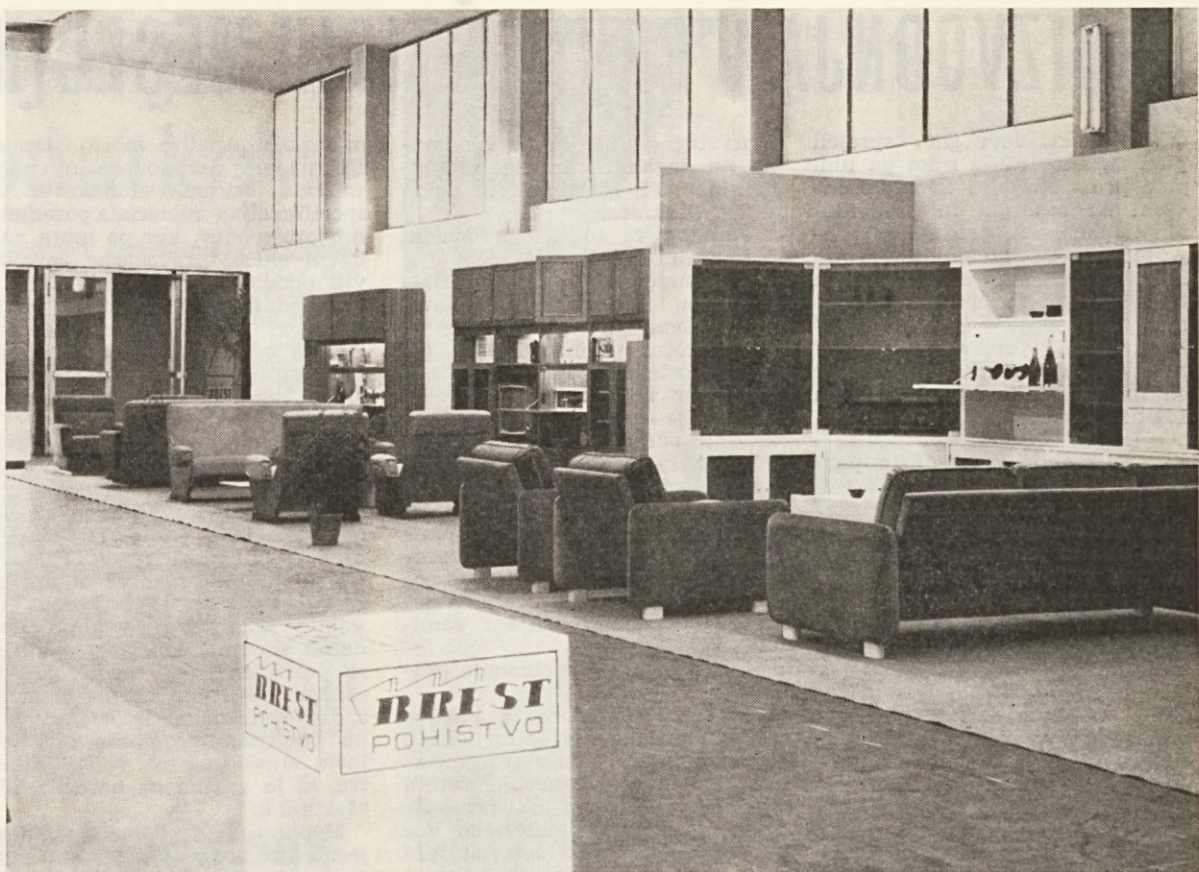
Izpad proizvodnje bomo poskušali nadomestiti. Seveda bo to izvedljivo le, če bodo gozdarji izpolnili načrt sečnje in dobave, kar sicer zatrjujejo. Ob koncu aprila je žagalnica v Starem trgu znova pričela obratovati z normalnim tempom. Vendar je zaradi kasnitve v sečnji pričakovati večje spremembe v strukturi proizvodnje. Posek bukovine namreč predvidevamo v jesenskem času, kar je čisto drugače od sedanjih praks. Zato bo glavnina napadlega bukovega žaganega lesa od jesenske sečnje uporabna šele v prihodnjem letu. Letos pa

Tudi v našem podjetju smo bili zaradi omenjenih vremenskih razmer prvič v povojnih letih prisiljeni prenehati z delom v žagal-

bomo morali povečati nakup žaganega lesa, če hočemo zagotoviti pravočasno oskrbo naših predelovalnih obratov.

A. Hiti

Del našega pohištva, ki je bilo razstavljeno v Mariboru

Obisk zveznih poslancev

Brez znanosti si napredka neke družbe ni mogoče zamišljati. Nedvomno so uspehi, ki jih je dosegla naša družba v novejši zgodovini, plod znanstvenega dela na različnih področjih. Kljub temu dostikrat slišimo negativna mnenja, češ da gospodarske organizacije nimajo možnosti, da bi se pri reševanju najrazličnejših težav obrnile po pomoč na znanstvene ustanove, ker pač le-te ne gredo v korak z razvojem v svetu. Vsi vemo, da daje naša družba precejšnjo sredstva za znanstveno delo. Sestavljajo kratkoročne in dolgoročne načrte o razvoju znanosti. Proučujejo načine in oblike, kako organizirati znan-

stveno delo, da bi ga čimbolj približali gospodarstvu.

Zato je zvezna skupščina organizirala skupine poslancev kulturno-prosvetnega zbora, da bi prišle v neposreden stik z delovnimi in raziskovalnimi organizacijami, da bi spoznale razmere v njih in ugotovile, kakšni so pogledi ljudi na raziskovalno dejavnost pri nas. Tako je skupina poslancev, ki jo je vodil predsednik kulturno-prosvetnega zbora zvezne skupščine dr. Avgustin Lah, pred kratkim obiskala tudi Brest.

V razgovorih, pri katerih je sodeloval tudi glavni direktor tov. Jože Lesar, so poslancem izrazili

osnovna stališča Bresta do te problematike. Prevsem je goste zanimalo, kako gledamo na temeljne in prilagojevalne metode raziskovalnega dela. Poslanci so seznanili z glavnimi značilnostmi Bresta in organizacijo razvojnega dela. Med drugim so si ogledali tehnološko-proizvodne zmogljivosti v TP Cerknica ter DISPO sistem, pa vodenje in fino planiranje proizvodnje.

Reči moram, da so bili gosti nadvse zadovoljni z vsem, kar so v zelo kratkem času uspeli videti in slišati. Prepričali so se, da Brest res sodi v vrh jugoslovanske lesne industrije.

D. Mazij

NOV ZAKON o gospodarjenju z gozdovi?

Gozdovi so za velik del prebivalcev Cerkniške občine od nekdaj predstavljali pomembno gospodarsko dejavnost, obenem pa važen vir dohodka. Ze sama gozdna površina, ki znaša v naši občini 23.597 ha, nam pove, da so prebivalci tega notranjskega področja zelo vznemirjeni ob vseh posegih in ukrepih, ki se nanašajo na gospodarjenje z gozdovi. Razumljivo je, da so ob takih priložnostih najbolj občutljivi lastniki gozdov, saj prav oni neposredno čutijo dobre ali slabe posledice sistemskih sprememb ali pa pri gospodarjenju z gozdovi. Tudi za lesno industrijo ni vseeno, kako se gospodari z gozdovi.

Sistemska rešitev iz leta 1965 je postavila nove oblike gospodarjenja z gozdovi. Ta oblika pa je pri nas naletela že takoj na začetku na precejšen odpor. Ta odpor se je iz leta v leto še stopnjeval. Vseskozi dobiva zelo močne zahteve, da bi bilo treba sedanjí zakon spremeniti oziroma dopolniti.

Še posebno ostro so to izrazili na razpravah na Rakeku, Loški dolini in Cerknici leta 1963 zasebni lastniki gozdov. Odnosi z gozdnim gospodarstvom so se močno zaostrili. Tudi ob številnih razpravah na sejah občinske skupščine smo se soočili s temi vprašanji. Poslanec gospodarskega zbora naše občine je o teh problemih razpravljal tudi na sejah gospodarskega zbora republiške skupščine, obenem pa izdelal teze o prihodnji ureditvi gospodarjenja z gozdovi, ki pa so bile v nekaterih krogih v tej fa-

zi dokaj hladno sprejete. Verjetno lahko rečemo, da so bile prav te razprave, teze in pa tudi dejanski problemi nekje tisti vzvod, ki je povzročil, da je Izvršni svet skupščine SRS in sama republiška skupščina sklenila, da je potrebna o tem vprašanju široka in javno organizirana razprava vseh zainteresiranih v Sloveniji, še posebno pa zasebnih lastnikov gozdov, gozdnih strokovnjakov in lesne industrije. Na osnovi tez IS skupščine SRS se

je maja 1960 formalno začela široka javna razprava po vsej Sloveniji. SZDL je poleg drugih družbeno političnih organizacij organizirala in vodila javno razpravo.

Kako pravilna je bila odločitev, naj se o gospodarjenju z gozdovi uvede javna razprava, najbolj kaže izredno veliko zanimanje in zelo množično sodelovanje v njej, saj je samo v naši občini sodelovalo več kot 800 zasebnih

(Konec na 4. strani)

Spravilo lesa po vodi Cerkniškega jezera

PROIZVODNJA V PRVIH ŠTIRIH MESECIH

V začetku leta smo sprejeli plan za leto 1970 z njim pa tudi plan proizvodnje, ki temelji predvsem na sedanjih in predvidenih kapacitetah, prodajnem programu, na predvidenih obratnih in investicijskih sredstvih, pa tudi na novih načelih v vodnji proizvodnje.

Za letošnji proizvodni plan je značilno povečanje proizvodnje od 121 milijonov v letu 1969 na 184 milijonov v letu 1970 in prehod od naročilniške proizvodnje na proizvodnjo po lastnem programu.

S planom smo si zastavili izdelavo zahtevnejšega pohištva dnevnih sob in jedilnic, s tem pa se bo tudi v Tovarni pohištva Martinjak povečala proizvodnja tapetništva. S tako usmeritvijo se TP Martinjak s sedežnimi garniturami vedno bolj vključuje v kompletacijo dnevnih sob in jedilnic. Najbolj se bo povečala proizvodnja v pohištvenih kapacitetah za 60%, medtem ko se bo proizvodnja primarnih izdelkov povečala za 36%. To za celotno podjetje pomeni 53% večjo proizvodnjo v primeri z istim obdobjem lani.

Pri planiranju proizvodnje primarnih izdelkov smo sledili načelom poslovne politike. Da bi pospešili koncentracijo žagarske proizvodnje v TLI Stari trg, bomo proizvodnjo v BZ Cerknica v drugi polovici leta ukinili. Hkrati bomo tudi v TLI Stari trg povečali proizvodnjo na račun kooperacijskega sodelovanja s TP Martinjak.

Smisel planiranja proizvodnje je torej v tem, da nam omogoči usmerjanje proizvodnje po načelih poslovne politike, da nam omogoči analitično spremljanje razvojnih težav in posameznih poslovnih enotah, kakor tudi izračun splošne rasti v razvoju poslovnih enot in celotnega podjetja.

IZPOLNITEV PROIZVODNEGA PLANA

V štirimesečnem obdobju smo v proizvodnji dosegli 27% letnega plana oziroma 89% akcijskega plana tega obdobja. To je vsekakor preizkus doseganja proizvodnega plana, če hočemo izpolniti zastavljene planske obveznosti v vrednosti 184.820 tisoč din, zlasti še, ker nam letna dinamika plana narekuje iz meseca v mesec večjo proizvodnjo in ker je v TP Cerknica dopolnjen plan proizvodnje v vrednosti 8.800 tisoč din.

Najbolj smo se oddaljili zahtevnem proizvodnem planu v marcu in aprilu in sicer pri proizvodnji primarnih izdelkov v TLI

Stari trg (pomanjkanje hlodovine na žagalnici) in finalnih izdelkih v TP Martinjak in delno v TP Cerknica.

Vzrokov za to, da proizvodni plan ni bil dosežen, je več:

1. Pomanjkanje repromateriala iz uvoza in surovin — hlodovine na domačem trgu.

2. Netočni normativi časa pri novih izdelkih (Patricia, Clavdia), kar zelo otežuje pravilno planiranje delovne sile po posameznih oddelkih.

3. Slabša tehnološka pripravljenost proizvodnje (za izdelke Patricia in omarice za šivalni pribor), s tem pa tudi pomanjkljivosti v naročanju in nepravilni dobavi materiala, več porabljenega delovnega časa ter neusklajenost proizvodnje s samimi kapacitetami.

4. Spremembe asortimenta proizvodnje.

Pogostne so težave z nabavo repromateriala, ker je na tržišču repromateriala konjunktura, kasnitve rokov, reklamacije zaradi slabše kvalitete, pa tudi pomanjkanje standardov materiala. Vse to zelo otežuje delo nabavne službe, povzroča pa tudi, da plan ni dosežen.

Za nemoten potek proizvodnega procesa bodo torej pri nabavi nujne analize tržišča po dobaviteljih, pa tudi po vrstah repro-

materiala. Analize morajo temeljiti na prej skrbno izdelanih normativih oziroma standardih in specifikacijah materiala posameznih proizvodov, kar pa mora nabavni službi pravočasno zagotoviti oddelek za tehnologijo.

Zavedati se je treba, da je v razvitem tržnem sistemu proizvodnja odvisna od tega pri nabavi surovin oziroma repromaterialov, pa tudi pri prodaji gotovih izdelkov.

Sprememba asortimenta vpliva tudi na spremembo kooperacijskega sodelovanja med poslovnimi enotami. Do tega je prišlo med poslovno enoto TP Martinjak in TLI Stari trg. V TP Martinjak je bila namreč v aprilu zaradi izdelave 1.105 kosov šivalnih omaric proizvodnja dodatno obremenjena, kar je imelo za posledico izpad proizvodnega asortimenta, določenega s planom, z druge strani pa se je prav tako zmanjšala proizvodnja v delovni enoti stolarna v TLI Stari trg, ki je vezana na naročila TP Martinjak.

Menimo, da je v letnem planu jasno začetna proizvodnja po poslovnih enotah, da smo koordinirali kooperacijo med poslovnimi enotami, mi pa moramo dosledno izpolnjevati zahteve polletnega plana.

R. Zdravce

Prva seja sveta za koordinacijo

Svet za koordinacijo poslovanja Industrije pohištva BREST Cerknica je imel prvo sejo 11. maja letos.

Na seji so razpravljali o predlogu za sistematizacijo delovnih mest, o predlogu kadrovske zasedbe SKS, o programu konkretnih akcij po sprejemu statuta in še o drugih nalogah.

Na seji je bila imenovana tudi komisija za organizacijo in vrednotenje dela. V komisijo so imenovani: Franc Levec — predsednik in člani: Janez Kocjančič, Mirko Kočvar, Vlado Potočnik, Tone Pišek, Janez Praprotnik, Franc Mele in Franc Braniselj.

Imenovan je bil novi uredniški odbor Brestovega obzornika: Danilo Mlinar za urednika, za člane pa: Vojko Harmel, Dušan Troštrkelj, Miha Sepec, Zdravko Tovšek, Dubravka Pažić, Franc Zabukovec, Franc Mulec, Branko Milek, Vinko Mahne, Janez Lavrenčič in Jože Klančar.

Za strokovne tajnike svetov in komisij je svet za koordinacijo v

smislu statutarne določil imenoval:

za strokovnega tajnika sveta za tehnologijo, proizvodnjo in tržišče — namestnika glavnega direktorja,

strokovni tajnik sveta za kadre je direktor sektorja za kadre,

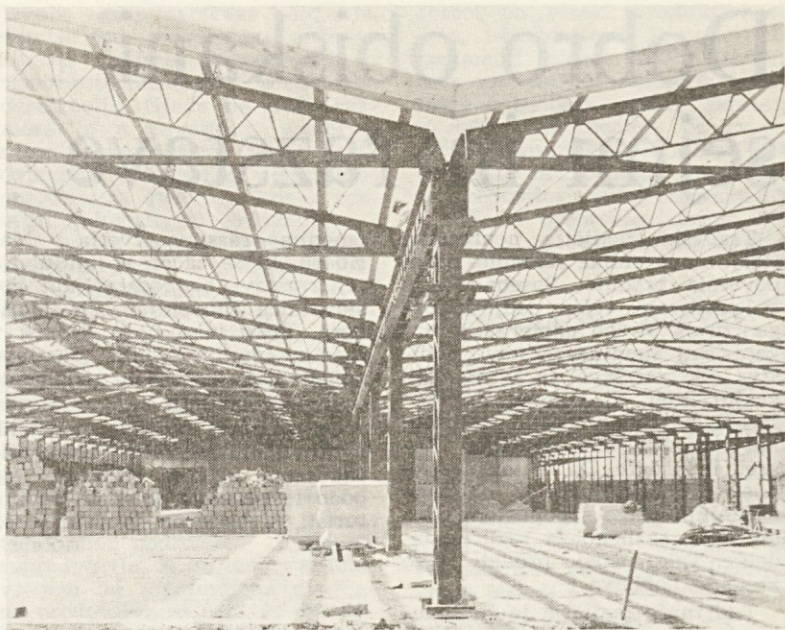
sveta za ekonomiko in finance, direktorja sektorja za ekonomiko in finance.

Za tajnika sveta za koordinacijo poslovanja je imenovan direktor splošnega sektorja. Tajnik komisije za organizacijo in vrednotenje dela je referent za nagrajevanje.

Strokovni tajnik uredniškega odbora Brestovega obzornika pa je referent za informacije.

Upamo, da je določilo o strokovnih tajnikih dobra zamisel in da bodo le-ti v veliko pomoč organom in pomožnim organom upravljanja ter da bodo strokovno in objektivno dajali v reševanje vprašanja, ki so v njihovi pristojnosti.

J. Klančar

Skladišče gotovih izdelkov TP Cerknica v gradnji

NOV ZAKON o gospodarjenju z gozdovi

(Nadaljevanje s 3. strani)
lastnikov gozdov in drugih zainteresiranih občanov. Povsod tam, kjer sestanki niso bili primerno sklicani, da bi omogočili čim večjo udeležbo prizadetih, so takšne slabosti kritizirali ali pa terjali dopolnilno oziroma ustrezno organiziranje razprav.

Razprave so bile zelo ostre, konkretne in v glavnem napredne, usmerjene v to, da se stanje v gozdarstvu spremeni na boljše. Iz kopice predlogov in stališč naj omenimo le nekatere, ki pa so tudi sicer prevladovali:

— Sedanji zakon je treba spremeniti oziroma dopolniti.

— V sedanji ureditvi gospodarjenja z gozdovi občina ni imela dovolj možnosti, da se aktivno uveljavi v gozdnem gospodarjenju. Zlasti je za občino važno poslovanje v obeh gozdnih obratih, kjer bi ob upoštevanju občinskih interesov lahko bolj kot doslej uveljavila svoje družbeno ekonomske interese.

— Strokovna služba naj se zmanjša na razumno mejo; lahko je tudi skupna (ker je cenejša) v okviru obrata ali Gozdnega gospodarstva.

— Samouprava zasebnih lastnikov gozdov je zelo okrnjena, saj sodelujejo v glavnem le pri potrjevanju gozdno-gospodarskih načrtov in zaključnih računov. Dokaj enotni predlogi so bili za ločitev samoupravnih organov, predvsem na ravni obratov. Odločanju naj bi bili bolj enakovrni z ostalimi delavci gozdnih obratov.

— Samouprava naj bi bila za zasebne lastnike gozda vsebinsko bolj bogata: odločali naj bi o sprejemu letnih operativnih, proizvodnih in finančnih načrtov za zasebne gozdove, o izvajanju gozdne proizvodnje, o načinu trošenja biološke amortizacije, o prodaji proizvodov, o gozdno-gojitvenih delih in gozdnih komunikacijah, o nadomestilu za stroške, ki jih imajo gozdne gospodarske organizacije pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi, o razporeditvi in delitvi ustvarjenih sredstev, odločali pa naj bi tudi o drugih vprašanjih, med drugim o organizaciji enote in potrebni zasedbi strokovnih kadrov.

— Gozdni obrati naj dobijo večjo samostojnost.

— Biološka amortizacija naj se izdvaia iz poslovnih sredstev, njihova uporaba pa mora biti strogo namenska.

— V prometu z lesom naj ne bo monopolnega položaja gozdnih gospodarstev.

— Gozdove oziroma gmajne nekdanjih vaških skupnosti naj se dodelijo krajev. skupnostim.

To so le glavni predlogi z našega terena, ki so bili posredovani republiški konferenci SZDL in republiški skupščini.

11. maja je bil v Cerknici sestanek poslancev republiškega in gospodarskega zbora republiške in zvezne skupščine, predsednikov občinskih skupščin in pred-

sednikov občinske konference SZDL Idrije, Logatca, Vrhnike in Cerknice. Na sestanku sta sodelovala tudi član IS skupščine SRS inž. Milovan Zidar in član RK SZDL Franc Simončič. Navedene sta bila seznanjena o naših predlogih in razmerah v gozdarstvu in kmetijstvu na tem področju Notranjske. Na tem sestanku je bilo poudarjeno, da gospodarjenja z gozdovi ne bomo reševali z resolucijami ali priporočili, kot je bil predlog IS skupščine SRS, ampak, da moramo preiti na spremembo oziroma dopolnitev republiškega zakona o gospodarjenju z gozdovi. Na tem sestanku je bilo tudi ugotovljeno, da so predlogi IS, kako naj se gospodari z gozdovi, v bistvu zelo podobni našim predlogom ali bolje rečeno, da so predlogi IS odraz tudi naših predlogov in stališč.

15. maja pa je o prihodnji ureditvi gospodarjenja z gozdovi razpravljala republiška skupščina — republiški in gospodarski zbor. Razprava poslancev, v kateri sta sodelovala tudi naša poslanca, v republiškem zboru tov. Jože Telič in gospodarskem zboru tov. Jože Lesar, je pokazala, da je ureditev gospodarjenja z gozdovi izrednega gospodarskega in političnega pomena. Poslanci so z večino glasov sklenili, da mora IS skupščine SRS pripraviti osnutek novega zakona o gospodarjenju z zasebnimi in družbenimi gozdovi.

T. Kraševce

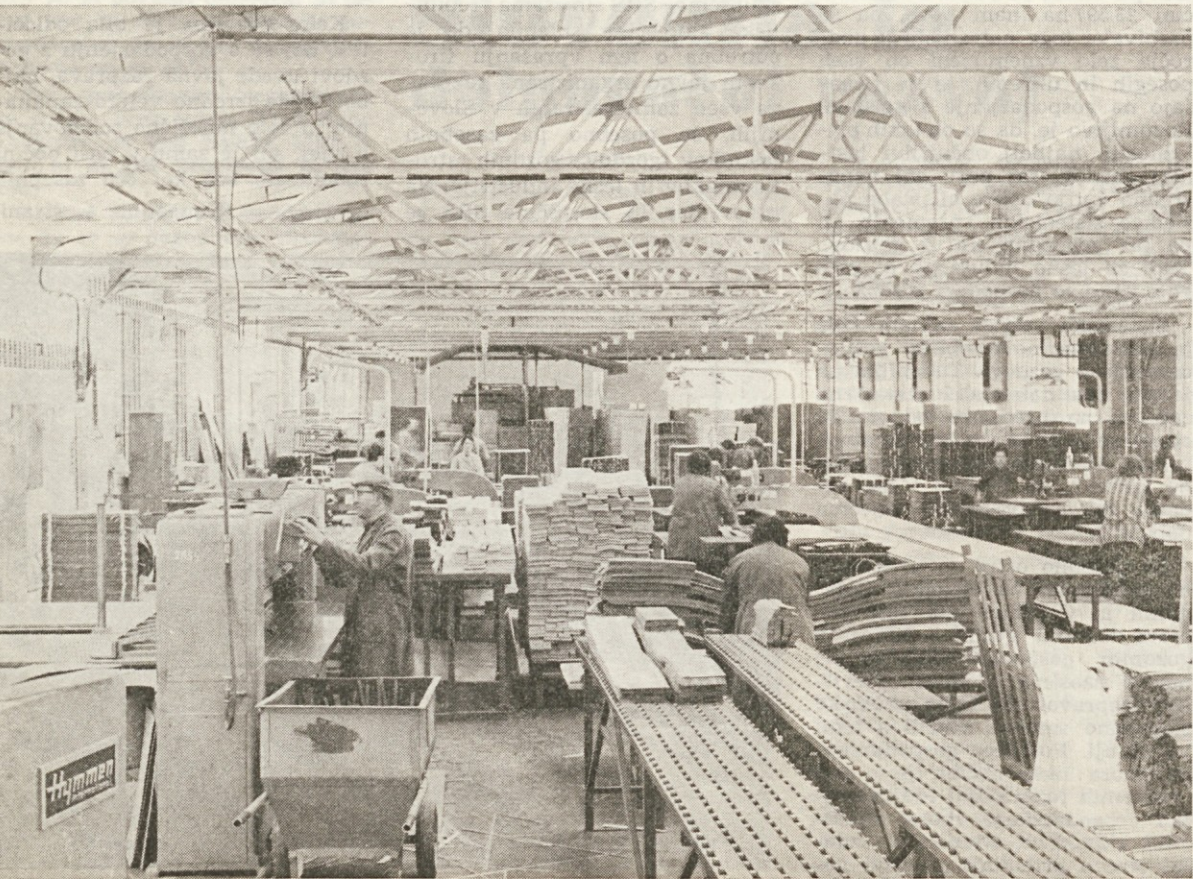
PREDLOG SINDIKATA V JAVNI RAZPRAVI

Koordinacijski odbor sindikata Industrije pohištva BREST v Cerknici je centralnemu delavskemu svetu podjetja predlagal, naj spremeni lestvico nagrad za jubilarne podjetja, ki je bila sprejeta na 191. seji centralnega upravnega odbora Bresta 12. oktobra 1967. leta. Predlagal je naslednjo lestvico:

10 let delovne dobe 1000 din,
15 let delovne dobe 1500 din,
20 let delovne dobe 2000 din,
25 let delovne dobe 2500 din.

Centralni delavski svet podjetja je o predlogu koordinacijskega odbora sindikata Bresta razpravljal na 154. redni seji 20. aprila in sklenil, da daje ta predlog v javno razpravo. O predlogu bo dokončno odločal delavski svet podjetja na prvi prihodnji seji.

Š. Bogovčič

Proizvodna dvorana za pripravo furnirja v TP Cerknica

Kako napreduje uvajanje avtomatske obdelave podatkov

V zvezi z obdelavo podatkov na računalniku so v februarju in marcu izdelali načrt za uvajanje obdelave do instalacije sistema. Kot je znano, je predvidena instalacija sistema za obdelavo podatkov od 15. pa do konca novembra.

Načrt za pripravo obdelave podatkov do instalacije obsega naslednja področja:

1. materialno poslovanje,
2. poslovanje s polizdelki,
3. poslovanje z gotovimi izdelki,
4. fakturiranje s saldakonti kupcev,
5. likvidacija prišlih računov s saldakonti dobaviteljev,
6. priprava osnovne dokumentacije za obračun osebnih dohodkov,
7. priprava osnovne dokumentacije za planiranje in obračun proizvodnje.

Glede na gornji vrstni red je bil v marcu odobren trimesečni za uvajanje AOP. Načrt pa naj bi bil uresničen do konca junija. Doslej je od trimesečnega plana opravljeno že naslednje:

1. postavljeni so:
  - a) stavek materiala, polizdelkov, izdelkov in drobnega inventarja,
  - b) stavek kupcev,
  - c) stavek dobaviteljev,
  - d) stavek osnovnih sredstev in stavek naročil kupcev in dobaviteljev.

V teh stavkih so določeni vrstni red, dolžina in oblika polj, kamor se bodo zapomnili podatki. Naj navedem, da je v stavku o materialih kar 77 različnih polj, med katerimi so tudi taka polja kot so: stroški skladiščenja v %, fiksni stroški naročila, minimalna zaloga, varnostna količina na periodo, čas skladiščenja itd.

2. Zajetih je že nekaj podatkov za omenjene stavke. Med njimi so najvažnejši podatki o materialih, polizdelkih, izdelkih in drobnem inventarju. Ti podatki so številka materiala, naziv, dimenzije, skladišče, konto, karakterni ključ, merska enota, enota baze in datum zajetja. Vsi ti podatki so že obdelani na sistem v podjetju EMO v Celju. Izhodna lista obsega več kot 8.000 materialov, polizdelkov in drobnega inventarja, ki so v naših skladiščih.

3. Izdelani so: osnovni diagrami z vhodnimi in izhodnimi dokumenti, sistemom vrst kartic za naslednja področja: vodenje stanja, gibanj in vrednostnega zaslavljanja za materiale, polizdelke in drobni inventar; za področje naročanja materialov, področje obdelave naročil kupcev in področje fakturiranja do saldakontov kupcev. Vsa ta področja bodo kmalu izdelana do take stopnje, da bo moč pričeti s programiranjem.

4. Izdelani so diagrami, dokumenti izhodne liste, sistem vrst kartic za zajemanje sprememb materiala polizdelkov in izdelkov. Za področje stavka materiala je izdelan tudi postopek, kako naj bi se zajemale vse spremembe pred obdelavo na sistemu.

5. Začeli smo že zajemati sestavnice za Tovarno pohištva Cerknica po sistemu modularnega IBM programa BOMP. Ko bodo zajete vse sestavnice za TP Cerknica, se bo zajemanje nadaljevalo za TP Martinjak. Podatki, ki jih bomo zajeli v sestavnicah, bodo služili za razne preglede o izdelkih, polizdelkih in materialih. Po grobih predvidevanjih bo v obeh poslovnih enotah okrog 15.000 sestavnic.

Naloge, ki jih je treba rešiti do konca junija, so še:

- definicija izhodnih list sestavnic,
- začetek zajemanja sprememb sestavnic,
- začetek programiranja za področja: vodenje stanja in gibanj materialov skladišč, naročanja, obdelavo naročil kupcev in fakturiranja,
- začetek zajemanja sprememb o materialih, polizdelkih, izdelkih in drobnem inventarju.

V juniju bo sestavljen načrt nalog za naslednje tri mesece.

V ta načrt bodo po vsej verjetnosti prišla naslednja področja:

- vodenje saldakontov kupcev,
- likvidacija došlih računov z vodenjem saldakontov dobaviteljev,
- osnova obračuna osebnih dohodkov,
- postavitev koncepta za obračun proizvodnje,
- izdelava delovnih navodil za luknjanje, interpretiranje, ročno zajemanje podatkov itd.,
- programiranje itd.

Po načrtu se bodo prav kmalu pričela tudi gradbena dela, pa tudi instalacije klima naprave za prostore AOP, ovira pri začetku gradbenih in ostalih del v stari upravni zgradbi (v tej stavbi bo

instaliran računalnik), je preselitev delavske restavracije v nove prostore in preselitev delavcev, ki delajo v omenjeni stavbi. Vsa dela morajo biti končana najkasneje do 15. novembra letos, ker bodo takrat prišli vsi stroji. Že v juliju in septembru pa pričakujemo prve pripravljane stroje (luknjače, verificirko in sortirko), ki bodo začasno instalirani drugje. Ti stroji bodo takoj po instalaciji začeli obratovati.

Če bomo vse naloge, ki jih zahteva program, tudi v prihodnje izpolnjevali tako kot doslej in če bo med službami in AOP še naprej dobro sodelovanje, smo lahko prepričani, da bo start z obdelavo podatkov na računalniku uspešen.

J. Otoničar

Kam in zakaj so namenjena sredstva skupnih rezerv gospodarskih organizacij

Skupne rezerve gospodarskih organizacij so družbena sredstva gospodarstva in jih je mogoče uporabljati samo za potrebe gospodarskih organizacij. Z občinskimi skupnimi rezervami gospodari upravni odbor, ki ga imenuje občinska skupščina.

Občinske skupne rezerve gospodarskih organizacij se uporabljajo:

- za izplačilo minimalnih osebnih dohodkov,
- za kritje izgub v celoti ali deloma ter za sanacijo gospodarskih organizacij,
- za pospeševanje dejavnosti gospodarskih organizacij,

Za pospeševanje dejavnosti gospodarskih organizacij se uporabljajo skupne rezerve gospodarskih organizacij:

- če je mogoče z naložbami teh sredstev doseči večji izvoz,
- če gre za naložbe, ki pospešujejo proizvodno sodelovanje gospodarskih organizacij doma in v tujini,
- če gre za naložbe za povečanje gospodarskih dejavnosti, ki so posebnega gospodarskega pomena,
- če je v drugih primerih z naložbami mogoče hitro doseči ugodne gospodarske učinke.

Kreditni za pospeševanje gospodarskih organizacij se delijo po splošnih bančnih pogojih in merilih.

Upravni odbor sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij skupščine občine Cerknica je na svoji zadnji seji najprej pregledal, koliko so gospodarske organizacije prispevale v sklad skupnih rezerv od ustanovitve sklada leta 1962 do 1970. leta ter koliko je bilo izdatkov. Skupaj je imel sklad v tem obdobju 2.139.257,38 din dohodkov in 1.400.984,27 din

izdatkov, razlika 738.273,11 din pa je stanje na račun sklada skupnih rezerv. Člani Upravnega odbora sklada so nato sprejeli finančni načrt sklada za leto 1970. Po finančnem načrtu bo letos skupno 831.621,71 din sredstev. Upravni odbor je namenil za kredite 814.000,00 din sredstev.

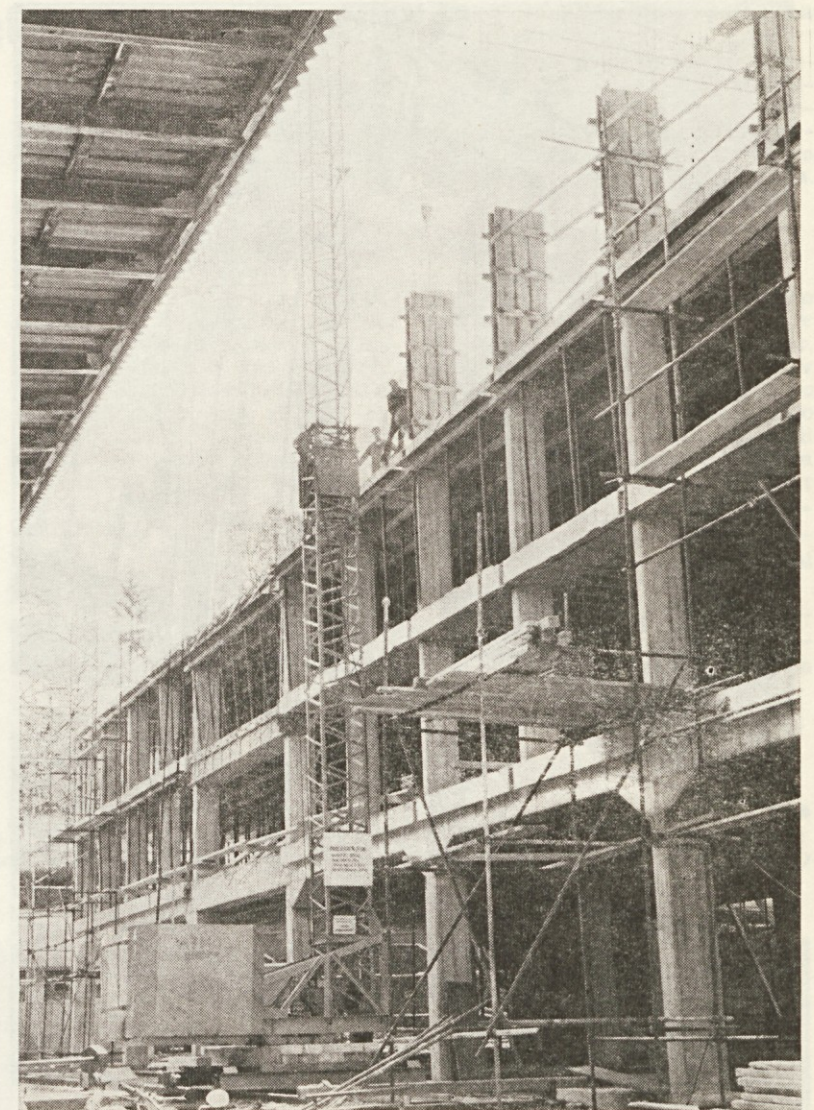
Potem, ko je temeljito pregledal prošnje in gospodarske elaboracije ter ugotovil realnost in smotrnost naložb, je Upravni odbor odobril posojilo podjetju Gaber v Starem trgu v znesku 300.000 din, Kovinoservisu na Uncu v višini 250.000 din in Komunalno stanovanjskemu podjetju v Cerknici 264.000 din. Ome-

Z ambulantno smo zadovoljni

»Z ambulantno smo zadovoljni«, so dejali delavci, s katerimi sem začel pogovor o delu obratne ambulante.

Že lani je bila med Notranjskim zdravstvenim domom na Vrhniki in našim podjetjem podpisana pogodba o organizaciji ambulante.

Z obratno ambulantno smo želeli izboljšati zdravstveno varstvo varstvo zaposlenih, preventivno in kurativno. Z lastno ambulanto pa želimo tudi čim bolj popolno povečevati zdravje in delovne sposobnosti vseh delavcev v podjetju. Poleg načrtnega zdravljenja zaposlenih morajo v ambulanti izdelovati medicinske analize trenutnega stanja, zlasti še, kar zadeva profesionalna obolenja in nesreče pri delu. Ambu-

Delo pri gradnji prodajnih in poslovnih prostorov Bresta

njena posojila so odobrili za pospeševanje dejavnosti gospodarskih organizacij pod pogoji, da bodo dosegle tiste gospodarske učinke, ki so določeni v predloženih elaboratih. Gaber iz Starega trga in Kovinoservis v Unca bosta vrnila posojilo v petih letih z osem odstotnimi obrestmi, Komunalno stanovanjsko podjetje v Cerknici, ki je dobilo posojilo za

nabavo buldožerja, pa v 12 letih s tri odstotno obrestno mero.

Upravni odbor sklada bo na prihodnji seji razpravljal o poročilu pooblaščenih banke o poslovanju in izpolnjevanju pogodbenih obveznosti tistih gospodarskih organizacij, ki so dobila posojila iz sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij cerkniške občine.

J. Hren

lantni zdravnik lahko tudi predlaga za posameznega delavca postopek za priznanje invalidnosti.

Ko sem v razgovoru z nekaterimi delavci pojasnjeval naloge obratne ambulante, sem obenem želel slišati njihovo mnenje o delu ambulante. Pogovarjal sem se le s tistimi delavci, ki so že obiskovali ambulantno oziroma iskali zdravniško pomoč.

Večina delavcev je zadovoljnih s tem, da je naše podjetje organiziralo lastno ambulantno, saj bo tako izboljšano zdravljenje zaposlenih. Zato bo tudi manj izostankov z dela in seveda manj izgubljenih ur. Zdravnik bo zdravil samo nas in tako bo zaradi določenega števila klientov poznal zdravstveno stanje slehernega delavca.

V zdravstvenem domu smo morali čakati cele ure, največkrat je minilo dopoldne, da smo prišli na vrsto, pa tudi, če je bila potrebna manjša zdravniškova pomoč. Sedaj, ko imamo lastno ambulantno, lahko hitro opravimo pri

zdravniku in nadaljujemo z delom, ne da bi izkoristili bolniški stalež oziroma osemurno odsotnost. Zelo v redu bi tudi bilo, če bi se v naši ambulanti zdravili tudi družinski člani, saj se s tem, ko moramo z otroci k zdravniku, dosti zamudimo.

Nekateri delavci iz II. strojne so se pritoževali, da jim ambulantni zdravnik ne da dovolj bolniškega staleža. Zlasti ena izmed delavk je prizadevno dokazovala, kako malo staleža da zdravnik. To dokazovanje je utemeljevalo z lastnim primerom, ko je imela v aprilu gripo in je morala, da je gripo popolnoma prebolela, uporabiti redni letni dopust. Nekaj podobnih pritožb je bilo slišati od nekaterih delavcev.

Prepustimo določanje zdravniškega staleža zdravniku kot strokovnjaku. Če povzamemo razgovor z delavci, ugotovimo, da je obratna ambulantna s stališča zdravstvenega varstva zelo koristna.

J. Klančar

PRAVNIK ODGOVARJA

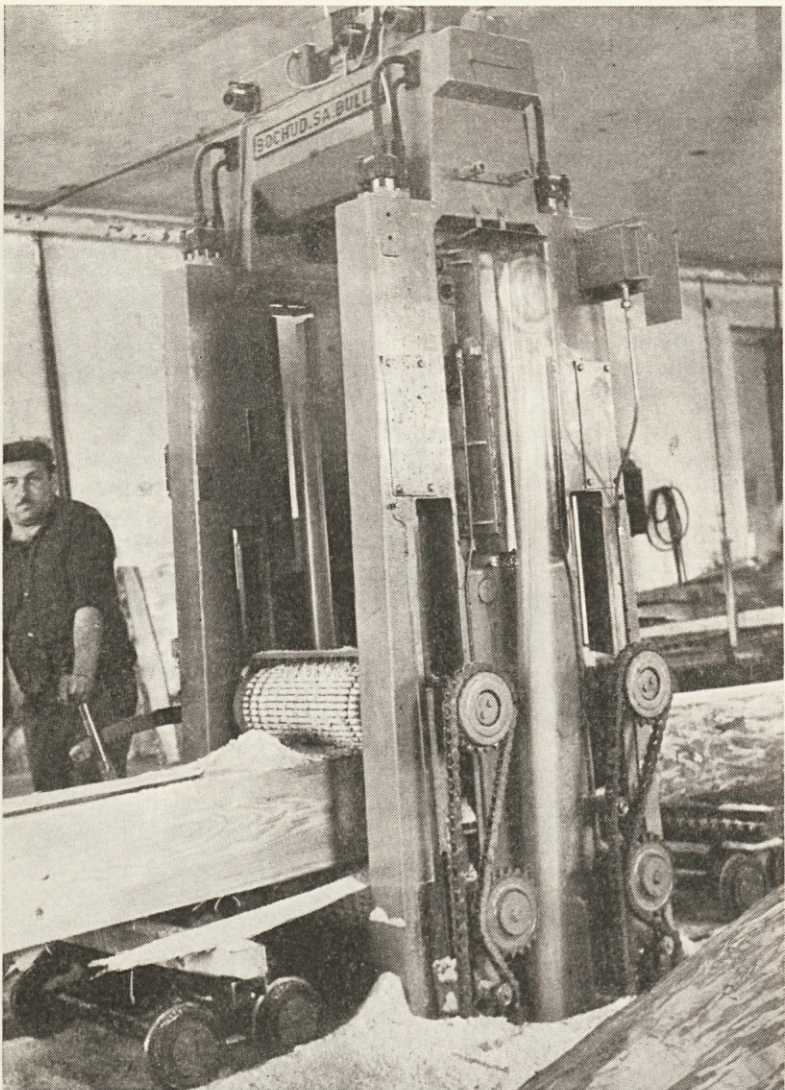
VPRAŠANJE: Na delo sem bil sprejet za določen čas (delovno razmerje za določen čas). Na delovnem mestu sem nadomeščal delavca, ki je bil odsoten zaradi bolezni. Ali se moje delo zaradi invalidske upokojitve tega delavca avtomatično spremeni v delovno razmerje za nedoločen čas?

ODGOVOR: Ne! V primeru, ki ga omenjate, vam delovno razmerje preneha tako, kot je določeno v odločbi o sprejemu na

delo, to je s potekom določene dobe ali z nastopom določene okoliščine. V primeru, ki ga navajate, je postalo delovno mesto, kjer delate, prosto in ga bo podjetje moralo v skladu z določbo člena 19 TZDR zasesti po rednem postopku (objava, prijava kandidatov, odločitev pristojnega organa). Pri tem imate enake možnosti kot ostali prijavljeni kandidati, ki izpolnjujejo zahteve delovnega mesta. Z. Zabukovec

Medicinska sestra nudi pomoč poškodovancu

Novi polnojarjenik Bochud SA Bulle v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg poizkusno obratuje

Sindikati o dolgoročnih ciljih in nalogah svoje organizacije

Sindikat je dal v javno razpravo dokument, s katerim bi radi dosegli enotnost v dolgoročnih ciljih organizacije slovenskih sindikatov.

Občinski sindikalni svet je organiziral posebno razširjeno plenarno sejo, na kateri so razpravljali o političnih ciljih slovenskih sindikatov. Poleg članov občinskega sindikalnega sveta so na seji sodelovali še predsedniki in tajniki osnovnih organizacij. Na seji je bil tudi tajnik republiškega sveta ZS Slovenije tovariš Jože Marolt.

Sindikat se s svojo politično vlogo vključuje v program Zveze komunistov in Socialistične zveze, poleg tega širokega družbenega pomena pa si zadaja še nekatere posebne naloge in funkcije, ki so sindikalni organizaciji najbolj blizu. Sindikat vedno izhaja iz položaja delavca. To so tudi na omenjeni seji znova poudarili. Ta položaj in interese pa povezujemo v dolgoročnem smislu.

V osnutku programa o političnih ciljih slovenskih sindikatov ni pravzaprav ničesar novega, saj ne gre za drugačno vlogo sindikata. Poudariti hočemo le tisto vlogo naše organizacije in izpolniti, če hočemo postati učinkoviti. Povečati moramo vpliv najnaprednejših hotenj naših delavcev na celotni družbeni razvoj. Sindikati moramo biti de-

javniki integracij in usklajanja najrazličnejših interesov delovnih ljudi.

Za dolgoročne cilje sindikata velja poudariti zlasti naslednje:

1. Ustvariti je treba možnosti za nenehno rast materialnega in kulturnega standarda delovnih ljudi.

2. Razvijati je treba demokratične, samoupravne in humane odnose med ljudmi, saj so le-ti pogoj za osvoboditev človeka.

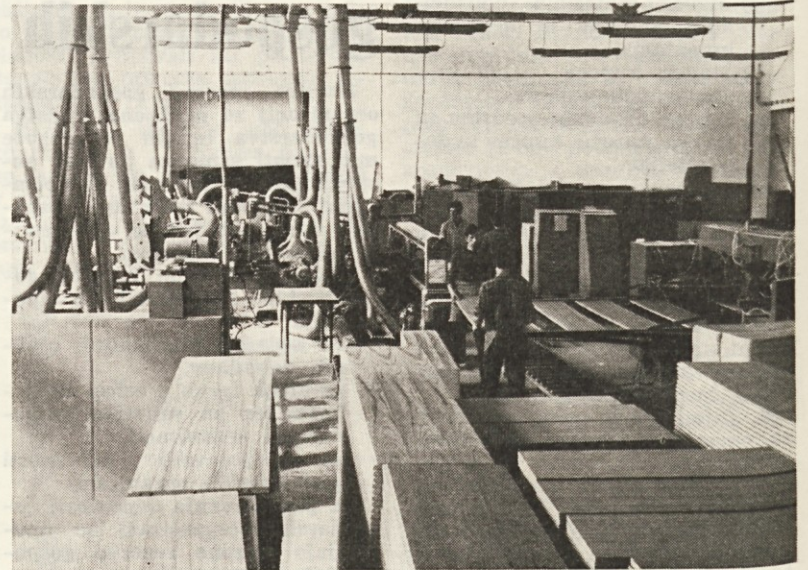
3. Trajno je treba uveljavljati socialno varnost delovnega človeka, kar mu razbremeni negetovost o njegovem obstoju in mu omogoča, da se vedno bolj posveča ustvarjalnemu delu.

To je dolgoročni cilj socializma. Kratkoročne cilje pa je mogoče prav tako dosegati le s programiranimi akcijami, s pomočjo že ustaljene samoupravne prakse. Programi in politični cilji organizacij nam služijo prav tako kot načrti in poslovna politika v delovni organizaciji za sredstvo v doseganju ciljev, ki jih želimo doseči.

Čimbolj poglobljeno razmišljamo o družbenih, samoupravnih in gospodarskih tokovih, vedno bolj spoznavamo, da nam moči in sposobnosti za obvladovanje družbenega in gospodarskega razvoja pohajajo. Če smo spoznali to resnico in če hočemo vzdržati tempo gospodarskega in družbenega razvoja, potem moramo posvetiti več časa in sredstev za usposabljanje in izobraževanje ljudi. Sposobnost in znanje je prav gotovo osnovni kapital za doseganje zastavljenih ciljev.

Ko si s skupnimi močmi prizadevamo za čim bolj gospodarno poslovanje, za najboljšo izrabo proizvodnih sredstev, ki naj jih čimprej zopet nadomestijo nova, modernjša, si moramo v sindikatu in delovnih organizacijah prizadevati tudi za obnavljanje, vzdrževanje in pridobivanje sveže telesne in umske moči vseh naših delovnih ljudi.

Delovni človek dobiva v proizvodnem razvoju vedno bolj odgovorno funkcijo. Od njega v delovnem času zahtevamo vedno

Formatni obrez furniranih elementov

Znanstveno-tehnični razvoj povzroča hitre spremembe na vseh družbenih področjih. Odkar si prizadevamo ohraniti in nadaljevati družbeno in gospodarsko reformo, se posledice te dinamike kažejo čedalje izraziteje.

več, zato se primerno tej intenzivnosti skrajšuje tudi delovni čas in večja čas odmora. V sindikatih razmišljamo, da bi napravili nekaj več tudi na tem področju, da bi se delovni človek čimbolj počutil tudi v prostem času in kako bi rekreativno največ pridobil. Tudi delovne organizacije si morajo prizadevati za zadovoljevanje delavcev v prostem času in vlagati del sredstev namensko tudi za rekreacijo, prav tako kot vlagajo sredstva za amortizacijo proizvodnih sredstev.

Le bežno sem nakazal nekaj misli o delu in vlogi sindikata, o čemer so govorili na seji ObSS in so nadrobneje opisane tudi v programu sindikata. Osnovno vodilo in funkcija nam bo tudi v prihodnje razvoj samoupravljanja v delovnih organizacijah in samoupravnih odnosov v družbeni skupnosti.

J. Pakiž

Druga konferenca organizacije ZK

Osrednja točka dnevnega reda občinske konference ZK je bila analiza razvoja in obnavljanja Zveze komunistov v cerkniški občini. Iz zbranih podatkov je videti, da je občinska organizacija ZK našla pot v razvitih demokratičnih in samoupravljaljskih odnosih in se povsem prilagaja družbeno-ekonomskim odnosom v sedanjem času uresničevanja družbene in gospodarske reforme. Reorganizacije Zveze komunistov ne smemo gledati samo v organizacijskih in metodoloških spremembah, ki so bile v zadnjem času, da bi idejno in politično vplivale na delovanje Zveze komunistov, ampak tudi, kar zadeva strukturo članstva in vodstev Zveze komunistov.

Vse premalo je bilo storjenega, da bi v organizacijo pritegnili vse tiste ljudi, ki so aktivno vključeni v naš samoupravni sistem ter v druge družbeno politične organizacije in društva. Zlasti premalo pa je v Zvezi komunistov mladih ljudi iz proizvodnje. Vzroke za to je treba iskati v nedelavnosti vodstev posameznih osnovnih organizacij in v nazadnjaškem gledanju nekaterih komunistov na mlado generacijo, češ, da ni izkušena, da ni še ni-

česar pokazala in da se vede drugače kot starejši komunisti. Tako gledanje pa je zmotno, saj je treba v novo nastajajoče družbeno ekonomske odnose vnesti sodobnejša gledanja in dejanja. Mladi ljudje pa so polni idej, saj so si pridobili potrebno izobrazbo in bogate izkušnje od starejših.

Družbeni napredek je mogoče pričakovati na osnovi znanja in idejne usmeritve ter pravočasnega odpravljanja napak. To pa je naloga vseh nas, še zlasti pa mlade generacije, ki se vključuje v sedanje delo in prevzema nase odgovornost za prihodnji boj. Na konferenci so tudi ugotavljali, da je v vrstah komunistov tudi nekaj takih članov, ki ne spoštujejo statutarne določil, večkrat pa celo odstopajo od idejne linije in vloge Zveze komunistov. Takih članov ne potrebuje nobena organizacija, še najmanj pa Zveza komunistov. Napaka, ki jo zagreši član Zveze komunistov, je hitro vidna, zato morajo biti komunisti še toliko doslednejši pri svojem delu. V Zvezi komunistov tudi ni mesta za tiste, ki hočejo vsiljevati svojo voljo in menijo, da se jih stališča večine ne tičejo. Opozoriti moramo tudi na tiste, ki zavirajo razvoj samoupravlja-

nja, se dogovarjajo med štirimi očmi, ki zagovarjajo privilegije, osebne zveze, so za nagrajevanje brez doslednega upoštevanja objektivnih meril pri vrednotenju dela in zavračajo načelo demokratičnega centralizma. Organizacija ZK mora postati prožna. V njej naj se združuje le tisto, kar je napredno, zato je treba odpreti vrata mladim. Ta odprtost pa mora biti trajna, da ne bo spet samo kampanjskih akcij.

Konferenca je sprejela tudi program dela vseh vodstvenih organov Zveze komunistov in komisij za leto. Iz teh programov pa je razvidna vloga in naloga vsakega člana Zveze komunistov.

F. Tavželj

PODELITEV PRIZNANJ OF

LETOS JE DOBIL PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE SEDEM OBČANOV NAŠE OBČINE. SOCIALISTIČNA ZVEZA BO POSLEJ PODELJEVALA TA PRIZNANJA VSAKO LETO

Na svečani seji Izvršnega odbora občinske konference Socialistične zveze, predstavnikov družbeno-političnih organizacij, poslancev, vidnih revolucionarjev, predstavnikov delovnih organizacij in drugih povablencev, so 8. maja letos v dvorani Kulturnega doma v Starem trgu svečano podelili sedem plaket Osvobodilne fronte.

To priznanje so dobili: SLAVKO BERGLEZ in JOŽE AVSEC in Starega trga za delo v družbeno-političnih organizacijah, TONE GORNIK z Rakeka za delo pri razvoju turizma, TONE PIRC za delo v Zvezi borcev, NADA POLAK z Rakeka za delo v družbeno-političnih organizacijah, ANDREJ ŠILC iz Zerovnice za delo v kmetijstvu in gasilstvu in FRANC TAVŽELJ iz Cerknice za delo v družbeno-političnih organizacijah.

Predsednik občinske konference Socialistične zveze TONE KRAŠEVEC je v priložnostnem nagovoru govoril o delu in pomenu Socialistične zveze kot naslednice Osvobodilne fronte. Poudaril je pomen dela aktivistov,

ki imajo s svojim delom na družbeno-političnem področju, v družstvih in krajevni samoupravi izredno pomembne zasluge za gospodarski in družbeni razvoj naše občine.

Občinska konferenca Socialistične zveze bo v prihodnje podeljevala vsako leto ob 27. aprilu, dnevu Osvobodilne fronte, po pet priznanj OF, prihodnje leto, ko bomo praznovali 30-letnico ustanovitve OF, pa spet sedem plaket.

Priznanje OF podeljujejo posameznikom, družbeno-političnim in drugim organizacijam za posebne družbeno-politične, znanstvene in organizacijske dosežke pri razvijanju in krepitvi socialističnih samoupravnih družbenih odnosov.

Dosežke posameznikov in organizacij ocenjuje ter jih predlaga v končno odločitev Izvršnemu odboru občinske konference Socialistične zveze posebna žirija za podeljevanje priznanj OF. Ta žirija objavi vsako leto v septembru razpis za priznanja OF. Predlog za podelitev priznanj OF lahko dajo krajevne in občinske

Nagrajenci OF po svečani podelitvi priznanj

V tovarni pohištva Cerknica že novi organi upravljanja

Dne 28. aprila letos je bila v Tovarni pohištva seja novega delavskega sveta.

Za predsednika delavskega sveta je bil izvoljen tov. Ivan Hribar, tehnolog montaže, za njegovega namestnika pa Alojz Mramor, instruktor ekonomske enote masivna proga.

Delavski svet je izvolil tudi poslovni svet: predsednik Miro Kočevar, člani pa: Alojz Kebe, Ana Župančič, Jože Albreht, Milena Tušar in Franc Dragolič.

Izvoljene so bile tudi stalne komisije:

Komisija za varnost pri delu in požarno varnost; člani te komisije so: Tone Urbas, Polde Kos in Jože Braniselj.

Komisija za socialna in kadrovska vprašanja. V to komisijo so izvoljeni: Valentin Šubic, Franc Mlakar in Ivan Lovše.

Mandatna komisija: Jože Kebe, Jože Gruden in Ana Zakrajšek.

Komisija za analitično oceno delovnih mest: Alojz Otoničar, Alojz Pirman in Jože Kebe.

Za člana upravnega odbora menze je bila imenovana Nada Kebe.

Za delo komisij je treba izdelati poseben poslovnik. Poleg tega je predsednik upravnega odbora poročal o dosedanjem delu organov upravljanja. V poročilu je povedal, da je tovarna v pretekli mandatni dobi dosegla velike uspehe. Plan proizvodnje je bil presežen, dokončana je bila rekonstrukcija, standard članov ko-

lektiva je narasel, močno je narasla tudi akumulacija, dohodek je večji, kot je bil določen s planom, produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost so se v tem času zelo povečale.

Na tej seji je novi delavski svet sprejel plan proizvodnje za drugo tromesečje 1970. leta, ki znaša vrednostno kar 24 milijonov din. Delavski svet je ugotovil, da so dejanske možnosti, da bo plan izpolnjen, seveda ob še večjem angažiranju vseh strokovnih služb.

Tudi poslovni svet je 9. maja že imel svojo prvo sejo. Najprej je razpravljal o nalogah in pristojnostih poslovnega sveta, ki so načelno navedene v statutu.

Izvoljene so bile tudi tri stalne komisije:

Komisija za ugotavljanje materialne škode, ki jo sestavljajo: Andrej Hrblan, Jože Mulec in Jože Klančar.

Komisija za izrekanje ukrepov. V to komisijo so imenovani: Andrej Mekina, Jože Gruden in Jože Kos, za namestnika pa Marija Grbec, Alojz Mramor in Franc Zevnik.

V komisijo za ocenjevanje defektnih elementov pa so imenovani: Maks Umek, Ivan Tekavec in Andrej Hrblan.

Poslovni svet je razpravljal tudi o poročilu o izpolnjevanju plana v aprilu in hkrati sprejel lansirni plan za maj 1970, ki znaša vrednostno 8 milijonov din.

J. Klančar

Avtomatična telefonska centrala

Po dolgoletnih obljubah je Cerknica naposled le dobila avtomatično telefonsko centralo. Vsi telefonski naročniki na območju Cerknice imajo sedaj možnost za direktno povezavo z vsemi kraji, ki imajo avtomatične telefonske centrale. Za kraje, ki take centrale še nimajo, jim posreduje zveze tranzitna ljubljanska centrala. Področje Rakeka, Starega trga in Nove vasi, ki še nima avtomatične povezave, pa bo do nadaljnjega vezano za posredovanje telefonskih zvez s pomočjo centrale v Cerknici. Telefonistka interne telefonske centrale na Brestu je povedala, da so zveze zelo dobre in da ima sedaj veliko manj dela. Se vedno pa so težave za hitre zveze z Zagrebom.

In še ena novost je na Brestu. Leta in leta so bile vsakdanje sitnosti z lepljenjem znamk na poštna pošiljke. Pogosto je bilo precej vroče krvi, ker telefonistka ni vedno zmogla tega dela

opraviti pravočasno. Sedaj je teh težav konec. Nabavili so električni frankirni stroček znamke Postalia, ki zmoro v eni minuti odčitati znak podjetja in ostale po-

datke, ki jih zahteva pošta, na 200 pisemskih ovojníc.

V bližnji prihodnosti bo organizacija sprejemanja in vročevanja poštne pošiljke, raznih obvestil in podobnega gradiva, ki sedaj teče po starem in ne vedno učinkovitem načinu, še izboljšala.

Kako organizirati delavcem oddih

Delavce, zlasti tiste, ki delajo v neposredni proizvodnji, zanima, kako bo letos z njihovo rekreacijo.

Zato bi se morala služba na Skupnih strokovnih službah zavzeti in začeti z organizacijo oddiha v primernih letoviščih.

Poslovne enote naj takoj, če še niso, ugotovijo, kje in kdaj želijo delavci prebiti svoj letni dopust. Na podlagi teh ugotovitev pa je treba rezervirati prebivališča in penzione. Res je sedaj že nekoliko pozno, vendar bo mogoče najti še dovolj prostora v različnih počitniških domovih.

76. člen našega statuta jasno določa, da za organiziran odmor

in oddih skrbi svet za kadre. To pa je napisano samo v statutu, v kadrovske službi pa ni nikogar, ki bi skrbel, da bi to določilo v statutu tudi izpolnjevali. Ko so preštudirali novo organizacijo služb, bi morali upoštevati tudi skrb za delavce, sicer tudi v tem primeru velja misel, da papir prenese vse. Ni dovolj samo govoriti o vsestranski skrbi za kadre, lepo je, da je tudi v praksi tako.

Kljub vsemu smo v tovarni pohištva s posebno anketo ugotovili, kam in kdaj želijo delavci na počitnice.

J. Klančar

Dve aktualnosti v sliki in besedi

Takole je bilo preplavljeno Planinsko polje ob cesti Unec—Planina v aprilu in še v maju letos

Cerkniško jezero v vsej svoji razsežnosti ob pomladnem zelenju

EKONOMSKA ŠOLA

OSNOVNE FUNKCIJE V PODJETJU

Podjetje ima lahko za predmet poslovanja proizvodnjo dobrin, dajanje uslug ali posredovanje v blagovnem prometu. Da bi svojo dejavnost čim bolj opravilo, imajo osnovne skupine funkcije, ki morajo delovati v večjih, pa tudi v manjših podjetjih.

Te funkcije so: nabava, proizvodnja, prodaja, financiranje in skrb o kadru.

Nabava:

Naloga nabave je, da na podlagi razpoložljivih finančnih sredstev in proizvodnih potreb nabavlja surovine, material, usluge tujih partnerjev, opremo, instalacijski material, za vzdrževanje in drugo.

Pri tem je osnovno načelo pravočasnost in cenenost nabave. Če nabava nakupi cenejši material, potem bo podjetje ustvarilo več dobička in bo sposobnejše od ostalih podjetij, ki nudijo na trgu enake proizvode. Nabavna služba mora ob prevzemu pregledovati kvaliteto in količino nabavljenega blaga samostojno, ali pa to opravijo lahko skladiščniki, ki prevzemajo blago, ga skladiščijo in ga dajejo po potrebah v proizvodni proces.

Proizvodnja mora proizvajati določene izdelke kvalitetno in čim ceneje. Da bi to dosegli, so potrebni naslednji procesi: oblikovanje, priprava dela in proizvodnja.

— Oblikovanje zajema načrte, modele in prototipe, tehnične predračune in vsa ostala dela, ki omogočajo izdelavo novega izdelka. Kontrola izdelave je sprotna. Ta del proizvodnega procesa je izredno važen v pogojih tržnega gospodarstva, ker podjetja z boljšo kreativno in modno prilagoditvijo izdelka potrebam dosega za določen čas poseben dobiček.

— Priprava dela mora pravočasno oskrbeti delavca z materiali, orodjem in strojnimi kapacitetami, določati mora proizvodne količine in čas izdelave ter popolno razbiti tehnološke postopke. Potrebno je zagotoviti nemoteno delovanje vseh delovnih operacij tehnološkega postopka, da ne pride do zastojev, ki bistveno po-

dražijo proizvodnjo in znižujejo dobiček.

Izdelava

Vsako delovno mesto je dobilo opis dela, ki ga je potrebno v določenem času opraviti. Med izdelavo je treba opravljati kontrolo (delno, statistično, neposredno), ki ima nalogo, odkriti napačne izdelke, pa tudi odkriti vzroke njihovih napak in jih odpraviti v kasnejšem proizvodnem procesu.

Prodaja

Končni cilj proizvajalca je prodaja izdelanih dobrin po čim ugodnejših cenah. S prodajo pridobiva podjetje denarna sredstva, potrebna za reprodukcijo.

Naloge prodaje so: analiza tržišča (ugotovitev najboljših kupcev in proizvodov), organizacija prodaje (vzpostavitev zveze s kupci, priprava pogodb, prejem naročil in vzdrževanje odnosov s kupci) in prevoz blaga od tovarne do kupca (zagotovitev kvalitetnega prevoza). K vzpostavitvi in vzdrževanju odnosov s kupci štejemo tudi reševanje reklamacij, ki jih je treba takoj in kvalitetno rešiti. Prodaja pokaže proizvodnjo, kje se pojavljajo napake, ta pa je dolžna kasneje te napake odpraviti, če se pojavljajo v proizvodnem procesu.

Financiranje zajema vse delo, ki omogoča dotok sredstev, plačila kupcem, najemanje kreditov, vračanje kreditov, izplačilo vseh vrst izdatkov in osebnih dohodkov, evidentiranje in shranjevanje denarja, kontrolo in evidenco poslovanja, plana finančnih potreb in podobno. Vsa ta dela opravljajo gospodarsko finančne službe v podjetjih.

(Se nadaljuje)

B. Mišič

BRESTOV OBZORNIK — GLASILO KOLEKTIVA BREST CERKNICA — Glavni in odgovorni urednik Danilo Mlinar — Urejuje uredniški odbor: Štefan Bogovčič, Vojko Harmel, Franc Hvala, Tone Kebe, Jože Klančar, Danilo Mlinar, Ivo Štefan, Valentin Šubic, Franc Tavželj, Dušan Trovšek in Magda Urbanc — Tiska Železniška tiskarna Ljubljana

OB DNEVU ZMAGE

PETINDVAJSET LET POZNEJE

Več kot tristo preživelih jetnikov iz Jugoslavije je sodelovalo na veliki mednarodni komemorativni svečanosti 11. aprila letos v nekdanjem nacističnem taborišču Buchenwaldu. Brest je omogočil potovanje tudi našemu upokojencu Jožetu Debeljaku. Objavljamo zapis o zloglasnem taborišču, o njegovih spominih iz taborišča in njegovem podoživljanju ob obisku.

GENIJI ČLOVEŠTVA IN ZVERI ČLOVEŠTVA

V Weimarju, mestu v vzhodnonemški pokrajini Thüringen, se je rodil Johann Wolfgang Goethe. Tam so v 18. in 19. stoletju ustvarjali veliki duhovi človeštva Johann Sebastian Bach, Friedrich Schiller in Franz Liszt.

Buchenwaldu. Weimar je tako simbol veličine človeškega duha, Buchenwald pa podoba temnega prepada, v katerega lahko zgrmi podivjani človek.

V TABORIŠČU POČASNE SMRTI JE OSTALO 56.000 LJUDI

Za nemškimi antifašisti so pripeljali avstrijske, nato so začeli prihajati tarnsporti Poljakov in Čehov. Prignali so Francoze, Belgijce, Nizozemce, Nordijce in Russe, Jugoslovane, Madžare, Grke in druge. V Buchenwaldu je tako trpelo 238.000 ljudi, 56.000 pa so jih pomorili nacistični krvniki.

JEDEM DAS SEINE!

»Vsakemu svoje«, je pisalo na vhodnih vratih, ko so naš trans-

mu se imam pravzaprav zahvaliti, da sem prišel v nizozemski blok v čevljarsko delavnico. Naša organizacija je bila nevidna, pa vselej prisotna. Poglavitna je bila volja, spodbujali smo se in hrabрили. Dajali so nam napotke, kako ravnati. Nacisti nikoli niso mogli zatreti tajne organizacije taboriščnikov,« je pripovedoval Jože Debeljak iz Koščakov pri Žilcah.

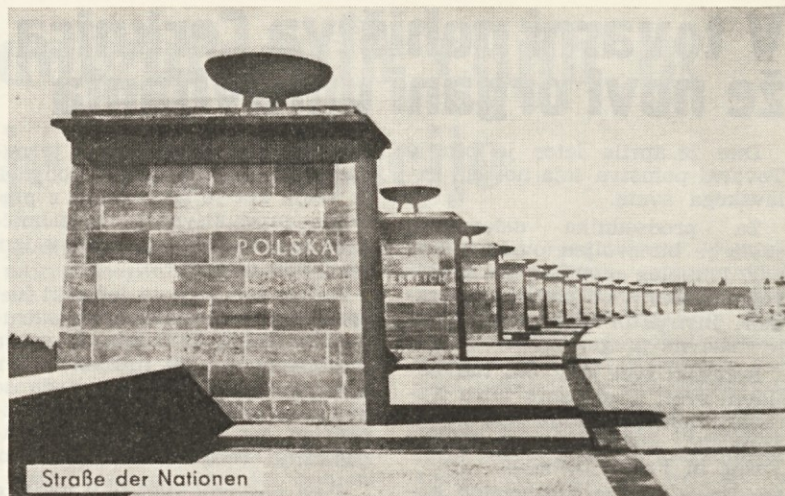
OB SPOMINU SE VZBUDI GROZA

Iz dimnika krematorija je švilgal plamen, ki je požiral trpine. Včasih so nalagali trupla kar v skladovalnicah, da jih je bilo videti čez ograjo.

Esesovci so divjali. To niso bili ljudje. Izživljali so se v trpinčenju in umorih. Kožo mrtvih jetnikov so strojili in izdelovali vse mogoče predmete — ročne torbice, ovitke za knjige, senčnike, rokavice...

UJETNIKI SO SE OSVOBODILI SAMI

Organizacija jetnikov, ki so jo začeli in vodili komunisti, je pripravljala svoje ilegalne vojaške skupine, ki so se oboroževale z vsemi mogočimi orožji in orodji. 11. aprila 1945, ko se je bližala zavezniška vojska, so udarili po esesovcih, ki so v zadnjem trenutku mrzlično uničevali dokumentacijo in poskušali skriti sledi taborišča. Vojaška organizacija taboriščnikov je bila dobro pripravljena. Imela je 91 kara-

Cloveštvu v spomin in opomin je Ulica narodov v taborišču Buchenwald

bink, 150 na roko izdelanih nožev in bajonetov, 20 samokresov in eno strojnico. Toda kaj je bilo to proti 3000 dobro oboroženim esesovcem. Skupine taboriščnikov so zavzele stražarske stolpe in pregnale osovražene klavce. Dne 13. aprila so prišli zavezniški. Rešenih je bilo 21.000 jetnikov.

STISNILO ME JE PRI SRCU, DA BI LE NE OSTAL TAM

Od prostranega taboriščnega naselja so ostali krematorij, vhodna vrata in nekatera poslopja. Barak ni več. Danes je tam vse lepo urejeno, spominski stolpi ob Cesti narodov spominjajo in opominjajo. V temnih prostora-

rih nekdanjih klavnic me je stisnilo pri srcu, da bi le ne ostal. Zrelim možem so tekale solze. Prehudo je bilo zame, moral sem se umakniti v avtobus. Še sedaj se slabo počutim. Podoživljanje groze je bilo prehudo za moja leta in moje živce.

Tako je končal sivolasi Debeljak. Nisem več mogel vrtati v njegov spomin in vprašanji. Tudi mene je stiskalo v grlu.

Lepo se zahvaljujem kolektivu in sindikatu Bresta, ki sta mi omogočila potovanje. Vse lepo pozdravlja in želi obilo delovnih uspehov.

Po pripovedovanju zapisal
F. Sterle

Spomenik internirancem, v ozadju Weimar

Prav tam, nedaleč od Weimarja, so že leta 1937 nacisti internirali in obešali nemške komuniste. Cesti, po kateri so prišli iz Weimarja, pravijo danes Krvava cesta. Zgradili so jo jetniki. Menda ni nobena Hitlerjeva cesta terjala toliko človeških življenj. Stotisoči so prešli to pot kot klavna živina, da so hirali in umirali v

port pripeljali jeseni leta 1943 v Buchenwald. Nismo slutili, v kakšno peklensko gnezdo smo prišli. Renici in Gonars sta me zdelala tako, da sem pri delu v kamnolomu s skrajnimi mukami prenašal vse napore. Telo mi je oteklo, dobival sem udarce s palico. Rešila me je organizacija taboriščnikov. Še danes ne vem, ko-

Košarka 70 in Brest

Svetovno prvenstvo v košarki je za nami. Zlato medaljo smo tudi dobili. Ni se oddahnil samo trener naših izbrancev Ranko Žeravica, ampak tudi mi, Brestovci.

Košarke je bilo več kot preveč, ves prejšnji teden nas je spremljala, jezila, znojila, pestila in veselila. Med tednom finalnih dvobojev so vedeli vse o košarki in so vedeli vse o košarki in napovedovali zmage in poraze tako suvereno kot ameriški trener Fisher. Najbolj poučeni so vedeli povedati, da smo z Amerikanci za nalašč zmagali in z Rusi nalašč izgubili.

Na tekmah v Ljubljani so bili poleg reklamnih panojev Bresta in domiselno izvedene razstave naših nagradnih izdelkov za srečne izžrebance, tudi mnogi Brestovci. Nekateri so se za to priložnost opremili s trobili, trobljami in sirenam; čudno, da ni padlo komu na um, da bi vzel še tromblon s seboj. In naša bera? Uspel sem registrirati le tole:

Zlata medalja, ki seveda ne gre na Brest kot Zlati spoj, Zlata skrinja, Zlati ključ in Zlati žebelj, dva dni bolniške zaradi prevelike živčne napetosti enega od članov kolektiva (njegov krvni pritisk je bil še dan po tekmah 160), nekaj izsušenih in pojemajočih

grl, ena krepka buška in suhi žepi.

Evropski hokej in svetovna košarka sta v tem letu za nami, do prihodnjega svetovnega prvenstva, ki bo jeseni spet v Hali Tivoli, ko se bodo pomerili orodni telovadci, bodite športno pozdravljeni!

Koš

Tudi ta neurejeni predel Cerknice s poškodovanim smerokazom ni v čast domačinom

Prvi ribolovni dnevi na Cerkniskem jezeru

Tako kakor vsako leto, se je tudi ob letošnjem prvem maju, ko je odprta sezona odlova ščuk, zbralo na Cerkniskem jezeru kar približno trideset ribičev. Prvi zanimiv, saj gre za prestiž, komu bolovni dan v sezoni je najbolj bo prvemu prišla ščuka. Vsakdo se seveda primerno opremi z vsemi ribiškimi pripomočki, med katerimi so bili letošnjega prvega lovnega dne najbolj zanimivi blenkarji, ki so si jih med lovopustom ribiči izdelovali kar sami. Seveda pa so bili med njimi tudi najmodernejši modeli industrijske proizvodnje. Izkušen poznavalec ribiškega pribora bi dejal, da na tako široko izbiro blenkarjev ne bo težko ujeti velikanske ščuke. Toda, kot bi bilo zakleto, ščuke niso hotele prijemat, le predsednik ribiške družine je imel ribiško srečo, da je ujel metrsko ščuko, gospodar ribiške družine je ujel eno polmetrsko, vsi ostali pa ničesar. Vsi so bili začudeni nad tako slabimi prijemi, saj je vsakdo izmed ribičev videl najmanj po dve, pa tudi po pet ščuk, ki so lenobno priplavale kakega pol metra do trnka. Najbolj nesrečen je bil novopečeni ribič Tone, kateremu je prišla blenkar več kot štirikilogramska ščuka. Privlekel jo je do čolna, tedaj pa se je obrnila, odtrgala laks z blenkarjem in odplavala v globine Zadnjega kraja. Tudi naslednji ribolovni dnevi v maju niso bili kaj prida.

Ščuke nikakor niso hotele prijemat, čeprav jih je bilo videti več v tem letnem času kot v prejšnjih letih. Vsakdo izmed ribičev se tolaži s tem, da bo že prišel čas, ko bo voda nižja in toplejša. Tedaj bodo prijemi nedvomno boljši in pogostejši. Vsaj tako kažejo izkušnje iz prejšnjih let. Ribolov je bil še ves mesec maj mogoč samo s čolnom, zato tudi še niso vsi ribiči poskusili svoje sreče, ker nimajo vsi čolnov. Ko bo mogoč ribolov tudi z brega,

bo ob jezeru več ribičev, pa tudi ribe se bodo bolj zgostile, ker bo voda upadla in bo toplejša.

F. Tavželj

ALI VESTE?

V splošni službi so prodali kar 91 vstopnic za svetovno prvenstvo v košarki, čeprav so bile po 40 din. Vstopnice so kupili predvsem člani iz skupnih strokovnih služb.

Čigavi so nasadi?

Odkar so zgradili stanovanjske bloke pri Brestu in so ob njih začeli urejati zelene površine, so se zlepe v obsežno vrtno enoto. Podoban prostor se utegne kmalu razviti tudi okrog avtobusne postaje, občine in spomenika, tretji del cerkniske lepote pa bi mogel nastati ob novi šoli, če bi šolski vrt razširili. To bi bilo potrebno, saj se tam zbira z obsežnega notranjskega področja mladina, ki bo morda prav v šolskem vrtu našla pobude za urejanje domačega vrta.

Zdaj je na vrsti ureditev površine ob Cerkniskici. Novi most in lična kamnita struga bosta v novi zelenici dobila še lepši videz, posebej pa se bodo te ureditve razveselili otroci, ki bodo dobili tam igrišče. Tako jim ne bo treba prečkati prometne glavne ceste. Za koga vse to? Kdo naj zagospodari v cerkniskih parkih? Ali človek, ki spoštuje koristi skupnosti, ali tisti, ki ni ničesar prispeval k velikim stroškom za urejanje in kasneje za vzdrževanje, pa se obnaša kot da so rastline v nasadu za njegove potrebe in jih zato mirne vesti lomijo, trga ali celo presaja na svoj vrt?

To pisanje utegne koga razburiti. Morda bo kdo rekel, da se ne spleča oglašati kar v tisku, če je bilo 20. maja izruvanih pred menzo več belih tulipanov in pobalinsko zmetanih na trato pred upravo in da ni treba zameriti nekomu, ki je pred blokom z nožkom odrezal prvi cvet japonske okrasne češnje. To sicer res ni ne vem kakšna škoda. Če bi se to zgodilo v zasebnem vrtu, bi se mi zdelo manj grešno, kot če se je zgodilo v gredi, ki je dana v užitek skupnosti. Skupnost sicer še ne čuti tega vrta za svojega, je pa vesela cvetec in okrasnih rastlin. In kaj bi rekli o tistem, ki je za vrtnarico izkopal in odnesel velik grm zlatocveteče forsitiije, krasno rdečo grmično vrtnico sorte Bonn in iz zelenice pri upravi drobno cvetočo rdečo vrtnico, ki je tam krasila Brestov vrt že vrsto let?

Ne smete misliti, da se kaj takega zgodi le v Cerknici. Tudi drugod naletimo na take, ki uživajo v grdobiji in so hladni do skupnih koristi. To so slabi ljudje, ki so premalo vzgojeni ali pa so zaostali v svojem razvoju. Lahko pa smo veseli zlasti otrok. Ne zavpijem nad tistim, ki je poskočil po trati, ki dolbe jamico v stezo, ki preskakuje grmiče. Da bi vedeli, koliko deklic in dečkov mi je v Cerknici prišlo pomagat pri urejanju, zalivat, privezovat. Oni so ponosni na nasade ob blokih in bodo gotovo iz lastne pobude odvrčali druge, da ne bo prišlo do škode. Šele, ko bomo bolj spoštovali nasade, bomo lahko zasadi tja še dragocenejše rastline. Vem, da so ti nasadi že marsikoga napeljali, da je obogatil svoj vrt. To je velik uspeh cerkniskih nasadov. Po naravnih znamenitostih slavn, po pridnosti ljudi znana in po dragocenem Brestu daleč sloveča Cerknica utegne kmalu postati znana tudi po svoji urejenosti in svojih nasadih. Nasadi ne bodo le prijeten pozdrav vsem, ki pripotujejo v srce Notranjske, ampak tudi zgled za mnoge druge kraje.

Vrtovi so pomembni za posameznika in za skupnost, za staro in mlado. Zato jim ostanimo zvesti, negujmo jih in varujmo! Čigavi so torej vrtovi? Naši so, saj pripadajo naši narodni kulturi in so nesporna potreba naših src. Tudi v Cerknici to vedo, zato je v zadnjem desetletju čedalje več vrtov.

Jože Kregar